

DE 'ORANJE STRIK' VAN NEDERLAND

Een kritisch onderzoek naar de discourses die worden gebruikt om betekenis te geven aan de bijdragen van Nederlandse stakeholders aan de legacy van de Olympische- en Paralympische Spelen van Tokyo 2020.

Danielle den Hertog
Juni 2019
Leiden

De 'oranje strik' van Nederland

Een kritisch onderzoek naar de discoursen die worden gebruikt om betekenis te geven aan de bijdragen van Nederlandse stakeholders aan de legacy van de Olympische- en Paralympische Spelen van Tokyo 2020.

Auteur

Danielle den Hertog
Studentnummer: 6041876

Onderwijsinstelling

Universiteit Utrecht
Utrechtse School voor Bestuurs- en Organiseringswetenschappen
Master Sportbeleid en Sportmanagement

Begeleiding

Dr. Noortje van Amsterdam
Universitair docent Universiteit Utrecht

Leiden, Juni 2019

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Universiteit Utrecht

Voorwoord

Beste lezer,

Het is 7 augustus 2018. Ik zit in een huiskamer in het plaatsje Rikuzentakata, Japan. Ik heb een gesprek met de bewoonster en een Japanse medestudent van de Global Master's Programma Sport for Development. We hebben het over de Great East Japanese Earthquake. Het is absurd om van iemand die de tsunami zelf heeft meegemaakt het verhaal te horen en dit in haar nieuwe huis die zij pas zeven jaar na deze ramp heeft kunnen kopen. Het is een persoonlijk verhaal en de Olympische- en Paralympische Spelen van Tokyo 2020 spelen een rol hierin. Zo geeft de bewoonster aan dat publiekelijk geld dat gereserveerd was voor de ziektekosten van de getroffen personen nu wordt besteed aan de Spelen. Net zoals dat mensen nog in tijdelijke 'huizen' wonen, omdat de kosten voor het bouwen van een huis enorm zijn gestegen door de komst van de Spelen. Om in zo'n gebied rondgeleid te worden door een vrouw die zelf de tsunami heeft mee moeten maken en ervaart wat de Spelen voor invloed hebben op het herstel van het gebied en de bewoners is erg bijzonder. Dit is dan ook voor mij de aanzet geweest om mijn masterscriptie over de Spelen te houden.

Voor u heeft u dan ook mijn masterscriptie dat het laatste onderdeel is naar het behalen van de master Sportbeleid en Sportmanagement. Met enthousiasme en plezier heb ik het proces doorlopen. Middels dit voorwoord wil ik graag de ruimte pakken om de mensen te bedanken die hebben bijgedragen aan mijn proces van de afgelopen twee jaar en in het bijzonder voor deze masterscriptie.

Als eerst wil ik mijn scriptiebegeleider vanuit de Universiteit Utrecht, Noortje van Amsterdam, bedanken. Ik vond het fijn om met jou samen te werken. Ik heb er ook veel van geleerd. Jouw kritische blik, duidelijkheid en positieve manier van feedback geven heeft gezorgd dat ik deze scriptie naar een hoger niveau heb kunnen brengen. Ook wil ik graag Janneke Aussems, mijn scriptiebuddy, bedanken voor de fijne samenwerking en vriendschap. Ik heb het gevoel dat we echt met elkaar het proces hebben doorlopen. Ik had mij geen betere scriptie buddy kunnen wensen.

Graag wil ik ook alle mensen bedanken die tijd hebben vrijgemaakt om als deelnemer betrokken te zijn bij mijn onderzoek. Iedereen die ik heb benaderd heb ik mogen interviewen. Door jullie inzet en informatie heb ik inzichten kunnen verkrijgen die deze scriptie hebben vormgegeven.

Tot slot wil ik de personen bedanken die altijd persoonlijk betrokken zijn geweest. Ten eerste mijn ouders. Hun steun en opvoeding hebben mij gemaakt tot wie ik ben en gebracht naar het behalen van een universitaire master. Mijn broer Hans zal altijd mijn grote voorbeeld zijn. Ook tijdens dit proces. Ik heb bewondering voor de daadkracht die hij heeft. Naast een fulltimebaan ook een pittige studie afronden. Ik ben onwijs trots op je. Ook wil ik mijn tante en oom bedanken voor hun onvoorwaardelijke steun. Zij zullen altijd een bijzondere plek in mijn leven hebben, dus ook in mijn voorwoord. Als laatst wil ik mijn vriend Niels bedanken. Mijn grootste steun tijdens dit gehele proces. Bedankt dat je er altijd voor mij was, mij continu vertrouwen hebt gegeven en bent wie je bent. Ik kan niet wachten om samen met jou het behalen van mijn master te vieren.

Ik ben trots op het eindresultaat en wil u dan ook veel leesplezier wensen.

Danielle den Hertog

Abstract

In 2014 heeft het IOC de Agenda 2020 vormgegeven. Deze agenda verplicht kandidaatssteden om een legacy plan toe te voegen in hun bidbook waarbij zij aangeven hoe zorg te dragen voor positieve legacy. De legacy van de Spelen blijkt vandaag de dag vaak niet gepaard te gaan met positieve effecten, maar met negatieve effecten. Zo zijn er de zogenoemde 'white elephants' waar de steden mee opgescheept zitten na de Spelen. Er is dan ook een tegenbeweging te zien naar de Spelen en het IOC. De referenda die Westerse steden organiseren om de bevolking een stem te geven in het wel of niet organiseren van de Spelen vallen slecht uit. De bevolking is duidelijk: zij willen geen Spelen organiseren in hun land. Dat is dan ook de trend van de laatste jaren. Het IOC heeft geen luxepositie meer, er zijn nog maar weinig steden die een bid doen naar de Spelen. Met de nadruk op positieve legacy probeert het IOC hier verandering aan te brengen. Dit is in Nederland niet onopgemerkt gebleven. Tijdens de Spelen van Rio de Janeiro in 2016 waren er meerdere initiatieven vanuit Nederlandse stakeholders om bij te dragen aan de positieve legacy van de Spelen. Ook voor de Spelen van Tokyo in 2020 zijn er meerdere Nederlandse stakeholders die (willen) bijdragen hieraan. Dit onderzoek heeft als doel om inzicht te verkrijgen in de betekenis die deze Nederlandse stakeholders geven aan legacy. De hoofdvraag die dan ook centraal staat is: Welke discourses gebruiken Nederlandse stakeholders om betekenis te geven aan hun eigen bijdrage aan de legacy voor de Olympische- en Paralympische Spelen van Tokyo 2020?

Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden is er gebruik gemaakt van de wetenschapsfilosofie kritische theorie. Hierbij staan de concepten van Foucault met betrekking tot discourses, kennis en (disciplinaire) macht centraal. Ook de kolonisatie theorie en het oriëntalisme, de stroming die het huidige effect van kolonialisme tussen het Oosten en het Westen verklaart, staan centraal. Om de data te verkrijgen zijn er elf personen geïnterviewd van verschillende typen Nederlandse stakeholders. Dit is gedaan door middel van semigestructureerd interviews, waarbij zowel vragen als stellingen zijn geponeerd.

Uit de analyse van de resultaten blijkt dat er drie discourses naar boven komen. Het eerste discourse is 'Met Japan is het moeilijk samenwerken'. Bij dit discourse komt naar boven dat de deelnemers negatieve woorden koppelen aan de Japanse cultuur, zoals misvormd of handelingsverlegenheid. Dit laat zien dat er sprake is van een disciplinaire macht. Het tweede discourse is 'Het Westen is het beste'. Dit bestendigt de koloniatheorie en het oriëntalisme. Door middel van legacy willen de deelnemers zorgdragen dat Japan meer richting de Westers gestelde norm gaat. Het laatste discourse dat naar boven komt is het 'maatschappelijk verantwoord ondernemen'-discourse. Dit discourse maakt inzichtelijk dat er organisaties zijn die met het bijdrage aan de legacy ook doelen hebben die bijvoorbeeld hun eigen machtspositie versterken. Een voorbeeld hiervan is het zorgdragen voor een betere diplomatieke positie, alsmede bilaterale relaties. Er ligt hier dan ook een kapitalisme-discourse ten grondslag. Oftewel er is een doel om er geld mee te verdienen. Het blijkt dan ook dat de Nederlandse stakeholders niet bewust voor Tokyo 2020 kiezen, maar bewust voor het bijdragen aan legacy voor de Spelen in het algemeen.

Uit dit onderzoek komt naar voren dat de Nederlandse stakeholders naast het bijdragen aan positieve legacy voor de gemarginaliseerde bevolking ook andere doelen hebben die betrekking hebben op de machtsposities. In dit onderzoek zijn de Japanse stakeholders of het IOC niet betrokken. Het advies is dan ook om verder onderzoek te doen naar de bijdrage aan de legacy en deze stakeholders ook te betrekken.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Abstract	4
Hoofdstuk 1 - Inleiding	7
1.1. Aanleiding	7
1.2. Organisatorische Context	8
1.3. Probleemstelling.....	8
1.4. Doel van het onderzoek.....	9
1.5. Wetenschappelijke relevantie	10
1.6. Maatschappelijke relevantie.....	10
Hoofdstuk 2 – Literatuuronderzoek	11
2.1. Negatieve effecten van mega sportevenementen.....	11
2.2. Legacy en de Olympische Spelen	12
2.4. Opkomst ‘Sport for Development’ bij de Spelen.....	13
Hoofdstuk 3 - Theoretisch kader	15
3.1. Discoursen	15
3.3. Disciplinaire macht.....	17
3.4. Kolonisatie theorie	18
3.5. Oriëntalisme	18
Hoofdstuk 4 – Methodologie	20
4.1. Onderzoeksbenadering.....	20
4.2. Positie van de onderzoeker	21
4.3. Methoden van dataverzameling	21
4.5. Kwaliteit van het onderzoek	22
4.6. Respondenten	23
4.7. Data-analyse	24
Hoofdstuk 5 - Resultaten	25
5.1. De Spelen in Japan zijn niet handig.....	25
5.1.1. Japan is anders dan Nederland.....	25
5.1.2. Mogelijkheden voor samenwerkingen met Japan	26
5.2. Keuze is niet voor Japan, keuze is voor de Spelen.....	27
5.2.1. De huidige negatieve effecten van de Spelen	27
5.2.2. De keuze voor de Spelen	27
5.2.3. Middels legacy bij de Spelen de wereld veranderen	29
5.3. Het gaat om het grotere plaatje.....	31
5.3.1. Marketingcampagne Nederland	31
5.3.2. Met legacy gericht op de Spelen invloed uitoefenen op Nederland zelf.....	32
5.4. Legacy als politiek spel.....	33

5.4.1. Invloed van Nederland.....	33
5.4.2. Positie van het IOC.....	36
Hoofdstuk 6 – Analyse	37
Hoofdstuk 7 - Conclusie	43
Hoofdstuk 8 - Discussie & Aanbevelingen	45
Literatuurlijst	47
Bijlagen.....	52
Bijlage 1 - Topiclijst interview.....	52
Bijlage 2- Codeboom.....	54

Hoofdstuk 1 - Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ten eerste de aanleiding van dit onderzoek toegelicht. Ten tweede de organisatorische context. Daarna wordt de probleemstelling waar dit onderzoek zich op concentreert behandeld. Daaropvolgend wordt de doelstelling, de onderzoeksvraag en zowel de wetenschappelijke- als maatschappelijke relevantie besproken.

1.1. Aanleiding

Tijdens een speech in 2014 zei IOC-voorzitter Thomas Bach het volgende: *"To change or to be changed, that is the question."* (IOC, 2014, p. 4). Hij zei dit tijdens een IOC-sessie waar de Agenda 2020 werd vormgegeven. Deze agenda is de strategische visie voor de Olympische beweging. Een belangrijk punt in deze agenda is het veranderen van het bid-proces waarbij het IOC de kandidaten verplicht om een legacy plan toe te voegen waar de lange termijneffecten op zowel sport, economie, sociaal en milieu worden gepresenteerd (IOC, 2017). Het IOC stimuleert hiermee het zorgdragen voor een positieve legacy. Maar wat is legacy? Volgens de Cambridge Dictionary Business English (z.d.) is legacy een situatie die is ontwikkeld als resultaat van eerdere acties en beslissingen. Oftewel een begrip dat op vele manieren te interpreteren is. Als men legacy associeert met de sport wordt het begrip niet minder ambigu. Er zijn in de sportwereld pogingen verricht om deze ambiguïteit van het begrip te beperken. Een voorbeeld hiervan is het congres 'The Legacy of Olympic Games 1984-2000'. Dit congres is georganiseerd door het IOC in 2002, met als doel de verwarring rondom het begrip te beëindigen. Echter, zonder concreet resultaat (Holt & Ruta, 2015). Het IOC beaamt dat er verschillende definities zijn. Op dit moment hanteren zij een definitie waarbij wordt aangegeven dat het om positieve lange termijneffecten gaat:

"Olympic legacy is the result of a vision. It encompasses all the tangible and intangible long-term benefits initiated or accelerated by the hosting of the Olympic Games/sport events for people, cities/territories and the Olympic Movement" (IOC, 2017, p. 13).

Dat legacy van de Spelen niet alleen als positief wordt gezien komt tot uiting in media en wetenschappelijke onderzoeken. Er is een trend gaande waarbij er steeds minder steden zich kandidaat stellen om de Spelen te organiseren. Het aantal bids voor de Spelen neemt af (Hover, Eldert & van Leeuwen, 2019). Zowel voor de Zomerspelen 2024 en de Winterspelen van 2022 bleven uiteindelijk maar twee kandidaten over (NOS, 2017). Het lijkt dan ook dat de argwaan en antipathie tegens de Olympische beweging is toegenomen. De tegenbeweging wordt steeds groter. Zo is er tussen 2013 en 2018 in veertien steden met Olympische ambities succesvol oppositie gevoerd door de lokale bevolking (Lauermann & Pauschinger, 2019). Deze tegenbeweging is ook te merken bij de referenda die over de Spelen worden gehouden die tot nu toe allemaal negatief hebben uitgepakt.

Het verplicht maken van het indienen van een legacy plan voor kandidaten kan als een reactie worden gezien van het IOC op de alsmaar groter wordende publieke tegenbeweging. Het IOC is hierin geen uitzondering. Sinds 1998 heeft FIFA een legacy programma voor de FIFA World Cups (FIFA, 2018). Net zoals het IOC, verplicht de FIFA steden die een bid uitbrengen voor de World Cup om informatie toe te voegen over de voorgenomen legacy voor de stad (FIFA, z.d.). Ook de Commonwealth Games hebben legacy opgenomen in hun beleid (The Scottish Government, 2018). Legacy is niet meer los te zien van deze mega sportevenementen.

Het lijkt erop dat de verbinding van legacy aan mega sportevenementen ook door Nederlandse organisaties wordt opgemerkt. Zo blijkt dat Nederlandse organisaties projecten draaien bij mega sportevenementen die in het buitenland plaatsvinden. Op dit moment loopt er bijvoorbeeld een project in Tokyo in verband met de eerstvolgende Spelen die in deze stad in Japan plaatsvinden. NOC*NSF heeft een samenwerking met drie Japanse gemeenten voor een legacy programma gericht

op gehandicapten. Dit wordt het 'Game Changer Tokyo 2020 Project' genoemd. Dit roept dan ook allerlei vragen op: Waarom zijn Nederlandse organisaties hiermee bezig? Wat zijn de redenen om dit te doen onder het mom van legacy van de Olympische en Paralympische Spelen? Waarom wil Japan met een Nederlandse en in het Westen gelegen organisatie een samenwerkingsovereenkomst aangaan? En waarom wordt hiervoor legacy gebruikt? Deze scriptie gaat in op deze vragen.

1.2. Organisatorische Context

Het bijdragen aan de legacy van de Spelen door een land die zelf de Spelen niet organiseert kan gezien worden als een nieuw fenomeen, aangezien dit pas sinds de Spelen van Rio de Janeiro 2016 is geïnitieerd. Het koppelen van de Spelen, het topsportevenement in de wereld, aan maatschappelijke doelen is niet nieuw. De eerste vorm van Sport for Development and Peace (SDP) in de Olympische context is te zien in 1992 met de oprichting van Olympic Aid (Henry & Hwang, 2018). Hierdoor ging het IOC zich focussen op het gebruiken van sport om bij te dragen aan de Millennium Development Goals (MDG's) die waren opgesteld door de Verenigde Naties (VN). Dit onderzoek richt zich dan ook op deze SDP-sector en in het bijzonder op de kennis en handelingen van de Nederlandse organisaties uit deze sector. Zo blijkt dat er in Nederland op dit moment drie projecten gaande zijn voor het bijdragen aan de legacy van de Spelen van 2020 in Tokyo.

- Het eerste project is een legacy programma vanuit NOC*NSF dat gericht is op de integratie van gehandicapten in de Japanse samenleving door middel van sport. Dit wordt het 'Game Changer Tokyo 2020 Project' genoemd. Hiervoor heeft NOC*NSF een samenwerkingsovereenkomst getekend met de Japan Sport Council en drie deelgemeenten van Tokyo. (NOC*NSF, 2017).
- Het tweede project is op dit moment in de onderzoeksfase. De sociale onderneming More2Win heeft de opdracht gekregen van Rijksdienst van Ondernemend Nederland (RvO) in samenwerking met Buitenlandse Zaken (BuZa) om in kaart te brengen waar voor Nederlandse bedrijven de kansen liggen in Japan om bij te dragen aan de legacy. De drie thema's waarop wordt gericht zijn duurzaamheid, circulaire economie en integratie van gehandicaptensport (More2Win, z.d.).
- Het derde project is in de opstartfase. De Cruyff Foundation wil graag een Cruyff Court realiseren in Japan in het kader van de Paralympische Spelen. Zij werken hiervoor samen met More2Win. More2Win heeft de opdracht gekregen vanuit de Cruyff Foundation om de contacten te leggen in Japan en informatie in te winnen om dit te kunnen realiseren (Cruyff Foundation, 2017).

Deze projecten vinden dus plaats in de SDP-sector. Dit onderzoek is dan ook ingebed in de organisatorische context van de SDP-sector met de focus op de Olympische Spelen, het IOC en de Nederlandse stakeholders. Naast deze Nederlandse stakeholders lijken er ook Japanse stakeholders (indirect) betrokken te zijn, zoals de Japan Sport Council, Japanse deelgemeenten en de Japanse bevolking. Het lijkt dan ook dat de Nederlandse stakeholders met hun projecten willen bijdragen aan sociaal maatschappelijke problemen in Japan. Er kan dan ook de assumptie gemaakt worden dat er machtsverhoudingen zijn tussen deze stakeholders. Dit onderzoek tracht inzicht te geven in hoe deze machtsverhoudingen ingebed zijn. Daarnaast kan er door dit onderzoek inzicht verkregen worden in de opvattingen en van de belangen van de Nederlandse stakeholders en of deze overeenkomen of verschillen.

1.3. Probleemstelling

Het IOC en de Spelen hebben te maken met een tegenbeweging. Echter, hier is niet enkel sprake van. Nederlandse organisaties dragen bij aan het creëren van een positieve legacy in het land waar de

Spelen worden georganiseerd. Men zou ook kunnen stellen dat er dus geen probleem is. Positieve legacy is immers positief, toch?

Volgens MacAloon (2008) is er sprake van een discourse met betrekking tot legacy in de sport. Hij geeft aan dat legacy als middel wordt gebruikt door organisaties in het kader van een management discourse bij Olympische zaken. Discoursen zijn volgens Foucault (1972) culturele systemen van denkbare en opvattingen die het denken, handelen en ervaren organiseren. Volgens MacAloon is er een verschuiving gemaakt met de nadruk op de legacy van de Olympische Spelen. Het IOC probeert bijvoorbeeld de meningen van de maatschappij door middel van legacy te beïnvloeden door aan te geven dat het niet enkel voor de al bevoorrechte personen voordelen heeft om de Spelen te organiseren, maar ook voor de normale leek (MacAloon, 2008). MacAloon wil dan ook duidelijk maken dat organisaties legacy als middel gebruiken om verandering aan te brengen in de kennis en daarmee de handelingen van anderen met de intentie om haar eigen machtsrelatie te behouden of te versterken. De vraag is dan ook in hoeverre Nederlandse organisaties legacy gebruiken voor hun eigen machtsrelatie.

Het legacy discourse van MacAloon is in lijn met de theoretische concepten van Foucault (Calhoun et al., 2012). Foucault (1972) geeft aan dat er een verschillende soorten macht zijn, waaronder disciplinaire macht. Door middel van discoursen wordt er in maatschappijen gecategoriseerd, genormaliseerd en gesurveilleerd. Hieraan wordt uiteindelijk een waardeoordeel gegeven. Het oriëntalisme biedt zicht op dit fenomeen van Foucault. Deze stroming houdt zich bezig met de machtsverhoudingen tussen het Westen en het Oosten in verband met de postkoloniale theorie. Said (1978) geeft aan dat het Westen met een gekleurde bril naar het Oosten kijkt. Oftewel het beeld wat het Westen heeft van de landen gelegen in het Oosten wordt geconstrueerd door discoursen van het eigen Westen. Het Westen gebruikt dit om met de verschillen en bedreigingen die zij ervaren van het Oosten om te gaan en deze uiteindelijk te controleren. Dit zorgt voor discoursen die volledig worden geconstrueerd door het Westen, met als resultaat dat zij in deze relatie geprivilegieerd worden en het Oosten gemarginaliseerd of ondergeschikt zijn.

Door de theoretische concepten van Foucault, de kolonisatie theorie en het oriëntalisme te gebruiken in dit onderzoek kan er meer inzicht verkregen worden op de macht en discoursen tussen Japanse en Nederlandse organisaties. Ook biedt dit inzicht in de betekenis achter deze samenwerking van Nederlandse stakeholders met betrekking tot legacy creatie voor Tokyo 2020. Bij het hoofdstuk 3 'Theoretisch kader' ga ik hier dieper op in.

1.4. Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is inzicht krijgen in de betekenis die Nederlandse stakeholders geven aan legacy waaraan zij bijdragen in verband met de Olympische en/of Paralympische Spelen van Tokyo 2020. Dit leidt tot inzichten op verschillende vlakken. Ten eerste het inzicht op de discoursen die deze stakeholders gebruiken omtrent de eigen bijdrage aan de legacy. Deze discoursen bieden inzicht op een ander vlak. Het maakt namelijk de kennis en machtsstructuren inzichtelijk die er heersen tussen het westerse land Nederland en het in het Oosten gelegen Japan. Dit biedt weer de mogelijkheid om inzicht te verkrijgen in de gevolgen van deze gebruikte discoursen op deze kennis en machtsstructuren. Deze inzichten leveren een bijdrage aan de wetenschappelijke literatuur. Dit onderzoek kan ook bijdragen aan het inrichten van beleid van de Nederlandse stakeholders omtrent legacy bij mega sportevenementen die niet in Nederland plaatsvinden. De eerstkomende Olympische – en Paralympische Spelen zijn die in Tokyo in 2020. Dat is dan ook de reden dat dit onderzoek zich op deze specifieke Spelen richt.

De onderzoeksvraag is die in dit onderzoek centraal staat is als volgt:

Welke discoursen gebruiken Nederlandse stakeholders om betekenis te geven aan hun eigen bijdrage aan de legacy voor de Olympische- en Paralympische Spelen van Tokyo 2020?

De deelvragen zijn als volgt:

1. Welke redenen geven de Nederlandse stakeholders om bij te dragen aan legacy bij Tokyo 2020?
2. Welke discoursen gebruiken de Nederlandse stakeholders om hun eigen bijdrage aan de legacy voor Tokyo 2020 te verklaren?
3. Welke discoursen gebruiken Nederlandse stakeholders om het begrip 'legacy' uit te leggen?

1.5. Wetenschappelijke relevantie

Het uitvoeren van dit onderzoek leidt tot een bijdrage aan de wetenschappelijke literatuur met betrekking op de legacy creatie bij mega sportevenementen binnen het SDP-sector. Er zijn meerdere wetenschappelijk onderzoeken gedaan naar de governance van legacy (Girginov, 2012), de uitkomsten van legacy (Minnaert, 2012), de evolutie van legacy (Leopkey & Parent, 2012) en het analyseren van legacy (Misener, Darcy, Legg & Gilbert, 2013). Dit wordt veelal gekoppeld aan de legacy creatie van het organiserende land en/of organisatie zelf. Er is nog geen wetenschappelijk onderzoek bekend waarbij er gefocust wordt op de betekenis van een bijdrage aan de legacy door een niet-organiserend land. Dit onderzoek richt zich op dit verschijnsel. Daarnaast zijn er geen wetenschappelijke onderzoeken bekend waarbij legacy voor de Spelen wordt onderzocht aan de hand van postkolonialisme en oriëntalisme. Eveneens is er weinig onderzoek verricht in het kader van de kritische theorie, waar in dit onderzoek wel gebruik van wordt gemaakt. Door legacy als middel te zien waardoor groepen geprivilegieerd en gemarginaliseerd worden kunnen er andere inzichten naar boven komen. Dit kan leiden tot meer kennis over de rol van legacy op bestuurlijk- en organisatieniveau op zowel internationaal- als nationaal gebied.

1.6. Maatschappelijke relevantie

Er is een maatschappelijke relevantie van de Nederlandse stakeholders die betrokken zijn bij de projecten omtrent het bijdragen aan legacy van Spelen in een ander land. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek kunnen zij meer bewustere keuzes maken op de aanpak van deze legacy bijdrage. Dit komt mede door het inzicht die dit onderzoek gaat geven aan de machtsverhoudingen tussen de Nederlandse stakeholders en de Japanse stakeholders, alsmede het IOC. Hierbij is de kolonisatie theorie van invloed en in het bijzonder het oriëntalisme, waarbij gericht wordt op de koloniale relatie tussen landen in het Westen en het Oosten. De conclusies die uit dit onderzoek komen kunnen dan ook meer inzicht geven in de invloeden die Nederlandse stakeholders hebben door middel van het bijdragen aan de legacy van Spelen in een ander land en hoe zij hier in het vervolg rekening mee kunnen houden.

De maatschappelijke relevantie richt zich ook op de doelgroep die het IOC en de Nederlandse stakeholders trachten te bereiken met het creëren van legacy: de bewoners. Door mijn aanwezigheid bij de Paralympische Spelen in Rio de Janeiro en door een bezoek aan het rampgebied van de Great East Japanese Earthquake (GEJE) in Japan heb ik zelf kunnen zien en horen welke negatieve gevolgen de bewoners van een land ervaren als hier een mega sportevenement plaatsvindt of gaat plaatsvinden. Dit onderzoek focust op een redelijk nieuw verschijnsel in het legacy-landschap. Dit onderzoek geeft inzicht aan de betekenis die instanties geven aan hun eigen bijdrage aan legacy en hoe dit het handelen en denken beïnvloedt, alsmede welke machtsstructuren hieraan ten grondslag liggen. Deze kennis is van belang om uiteindelijk de bewoners van de stad waar de Spelen in de toekomst zullen plaatsvinden niet een slachtoffer te laten zijn, maar winnaars.

Hoofdstuk 2 – Literatuuronderzoek

In het literatuuronderzoek worden wetenschappelijke beschikbare informatie met betrekking tot de Spelen en legacy kritisch besproken. De informatie die hier wordt besproken wordt gebruikt voor het maken van een framework voor het analyseren van de data, samen met het theoretisch kader in hoofdstuk 3.

2.1. Negatieve effecten van mega sportevenementen

De afgelopen tijd is er een trend te zien waarbij steeds minder steden en/of landen een definitief bid uitbrengen voor de Olympische- en Paralympische Spelen (Hover, Eldert & van Leeuwen, 2019). Sommige steden beginnen wel aan het bid proces, maar zijn genoodzaakt deze te beëindigen vanwege te weinig politieke steun of door een negatieve uitkomst van publieke referendums gericht op dit onderwerp (Preuss, 2015). Volgens Burban, Heying en Andranovich (2000) is de publieke rechtvaardiging voor het uitbrengen van een bid meestal om het toerisme van de stad te promoten. Daarnaast wordt er gesteld dat het uitbrengen van een bid niet is omdat het bid comité, dat ook wel een coalitie van het bedrijfsleven en de overheid wordt genoemd, graag dat mega sportevenement wil organiseren, maar om hiermee de stad te transformeren naar een wereldstad.

De organiserende comités krijgen te maken met opposities vanuit de eigen stad of het land. Tijdens de Olympische Spelen van 1984 in Los Angeles waren de bewoners kritisch over twee zaken: lokale belastingcenten die werden gebruikt om de Spelen te financieren en het ontwikkelen van veeuws waardoor mensen uit hun huizen werden gezet of grote recreatieve ruimten moesten verdwijnen (Reich, 1977). Zo daalde het percentage voorstanders van de stedelingen voor de Olympische Spelen met 45% als er publiek geld werd gebruikt (Reich, 1977). Ook voor de Winterspelen in Salt Lake City waren deze twee zaken de reden voor een oppositie tegen de Olympische Spelen (Burbank et al, 2000). Zo komen de zogenoemde ‘white elephants’ herhaaldelijk in het nieuws. Dit zijn objecten waarvan de exploitatie problematisch en onduidelijk is na de Spelen (Mitrofanova et al., 2015, p 273). Zo worden er bijvoorbeeld nog vier van de 26 gebouwen gebruikt die gebouwd zijn voor de Olympische Spelen van 2004 in Athene. De overige worden niet onderhouden door de stad en zijn daardoor verwaarloosd. Athene is niet de enige met dit fenomeen. Ook Sochi heeft te maken met deze ‘white elephants’ en in Turijn is er een volledig verwaarloosd appartementencomplex, omdat het toentertijd niet lukte de appartementen te verkopen (Mitrofanova et al., 2015).

Als men kijkt naar het Westen is te zien dat Europeanen de laatste jaren een negatievere houding tegenover de Olympische- en Paralympische Spelen hebben gekregen (MacAloon, 2016). Dit is een andere houding dan dat zij in het begin van de Olympische Beweging hadden, toen waren zij namelijk voorstander ervan. Dat hun gevoel jegens de Spelen is omgekeerd is te zien aan de publieke referenda die zijn gehouden. De Europese steden die een bid hadden uitgebracht werden door de bevolking gedwongen om een referendum te houden. Uit deze referenda bleek dat de bewoners tegen de Spelen waren (MacAloon, 2016). Dit resulteerde dan ook dat steeds meer Westerse steden zich terugtrokken uit het bid-proces.

Om deze trend uit het Westen om te keren heeft het IOC positieve Olympische legacy nodig. Hiervoor zijn drie redenen volgens Mangan (2008). De eerste reden is dat positieve nalatenschap ervoor zorgt dat het publiek van de stad niet het IOC de schuld geeft als uiteindelijk blijkt dat de Spelen meer heeft gekost dan oplevert. Ten tweede rechtvaardigt een positieve legacy het gebruik van publieke middelen voor de organisatie van de Spelen. De derde reden is dat legacy andere landen/steden motiveert om voor toekomstige evenementen een bid uit te voeren. Op deze manier kan het IOC de continuïteit van de Olympische Spelen waarborgen. De vraag is dan ook of deze redenen ook naar voren komen in dit onderzoek.

2.2. Legacy en de Olympische Spelen

Zoals eerder aangegeven is legacy een veelvuldig gebruikt begrip in allerlei contexten. In de wetenschappelijke literatuur zijn er onderzoekers die middels een theoretisch concept het begrip een kader geven in relatie tot mega sportevenementen. Eén van deze onderzoekers is Holger Preuss. Het resultaat van zijn onderzoek is een framework voor het identificeren van legacy bij mega sportevenementen zoals de Olympische Spelen. Dit framework wordt de 'legacy cube' genoemd. Preuss (2015) heeft bij het ontwerpen van dit framework rekening gehouden met vier aspecten. Ten eerste wat als legacy beschouwd kan worden. Ten tweede welke stakeholders worden beïnvloed door de veranderingen. Ten derde hoe legacy uiteindelijk de kwaliteit van leven in de organiserende stad of het land beïnvloedt. Als laatste het aspect van wanneer legacy waarde creëert. Hierdoor komt Preuss op de volgende definitie van legacy:

"Irrespective of the time of production and space, legacy is all planned and unplanned, positive and negative, tangible and intangible structures created for and by a sport event that remain longer than the event itself." (Preuss, 2007, p. 211).

Preuss laat door deze legacy cube zien dat legacy niet alleen positief is. Het kan ook negatieve aspecten met zich meebrengen. Een bepaald legacy aspect kan voor de ene stakeholder als positief worden ervaren, maar voor de ander negatief. Zo stelt Lenskyi (2014) dat de kwetsbare groepen zoals de daklozen en mensen met een laag inkomen juist slechter af zijn na de Spelen. Zij geeft aan dat de legacy voordelen vooral worden toegekend aan kleine al bevoorrechte bevolkingsgroepen. De overige mensen moeten een onevenredig deel van de last dragen. De legacy cube kan visueel gemaakt worden, waardoor er acht kleinere vlakken ontstaan (Preuss, 2007). Het ideale beeld van Preuss is om legacy te evalueren aan de hand van deze acht vlakken. In werkelijkheid wordt er echter door pre-event studies en het bid comité vooral gericht op het vlak met de factoren gepland, positief en tastbaar (Cashman, 2005, p. 15). De vraag is dan ook of dit ook het enige vlak is waarnaar gekeken is door Nederlandse stakeholders om bij te dragen aan de legacy van de Olympische- en Paralympische Spelen in Tokyo of dat zij zich richten op een ander vlak.

Een tweede onderzoeker die een focus heeft op impact en legacy is Laurence Chalip. Chalip (2014) geeft aan dat er een legacy discourse heerst bij het IOC. Er is een continue wens om positieve economische, sociale en ecologische uitkomsten van mega sportevenementen mogelijk te maken. Hieraan ligt ten grondslag dat het IOC steeds meer kritiek te verduren kreeg vanwege te dure Olympische Spelen en faciliteiten die na de Spelen 'white elephants' werden. De macht die het IOC heeft om het legacy discourse op de voorgrond te brengen heeft een rol gespeeld in het succes ervan. MacAloon (2008) stelt dat het hoofddoel van het IOC omtrent legacy vooral is om een goede relatie te onderhouden met het land en/of de stad die de Spelen organiseert. Het legacy discourse wordt hierbij als middel gebruikt om deze machtseffect te bewerkstelligen. Chalip en Leyns (2002) stellen dat hierdoor de focus blijft op het evenement zelf, de elementen en de organisatoren. Echter als er gefocust zou worden op noodzakelijke allianties kan er een strategische hefboomwerking plaatsvinden wat gunstig zal zijn voor een positieve blik door stakeholders op de Olympische Spelen. Het is dan ook interessant om in dit onderzoek te focussen op de redenen van Nederlandse organisaties om zich bezig te houden met legacy en of dit is om zo een machtseffect te bewerkstelligen. Als dit het geval is, is het wetenswaardig om inzichtelijk te maken bij welke relatie/samenwerkingen zij deze machtseffect willen bewerkstelligen. Heeft dit te maken met de relatie met Japan, het IOC of misschien om sterker te staan in relatie tot andere Nederlandse organisaties?

2.3. Opkomst ‘Sport for Development and Peace’ bij de Spelen

De eerste vorm van Sport for Development and Peace (SDP) in de Olympische context is te zien in 1992. Toen werd de organisatie ‘Olympic Aid’ opgericht. Het doel van de Olympic Aid was om geld op te halen voor humanitaire doeleinden in regio’s die blootgesteld waren aan geweld en andere rampen. Er blijkt echter nog een doel te zijn om dit op te starten volgens Henry en Hwang (2018). Zij geven aan dat deze organisatie ook als doel had om een systeem te maken wat zowel Afrikaanse als Aziatische landen moest helpen met het Olympische gedachtegoed. Binnen de Olympische Beweging waren er verdenkingen dat de oprichting van deze organisatie niet alleen toeval was. Zij zagen een link met de dekolonisatie van Azië en Afrika (Henry & Hwang, 2018). Het IOC wil haar autoriteit laten gelden op het gebied van de internationale sport en positioneert zich als leider in sport aangelegenheden (Millington, 2018).

De moderne Olympische Spelen is opgezet door Pierre de Coubertin. De huidige Spelen worden nog steeds ondersteund door zijn gedachtegoed, zo blijkt uit de Olympic Charter van 1993 (IOC, 1993). Door zijn uitspraken op zowel op schrift als mondeling lijkt het erop dat Pierre de Coubertin ook een andere doelstelling had met de SDP middels de Olympische gedachtegoed (Muller, 2000). Zo komt naar boven dat hij de witte man afkomstig van de westerse wereld als ideaal ziet. Dit is terug te zien in het volgende citaat:

“that necessary and beneficent influence for which I look – an influence of which shall make them the means of bringing to perfection the strong and hopeful youth of our white race.” - (Coubertin 1896, 359).

Ook laat hij zich negatief uit over het Oosten in het specifiek. Zo geeft Coubertin het volgende aan: *‘the natural indolence of the Oriental’* (Coubertin, 1896, p. 359). Oftewel, volgens Coubertin zijn mensen uit het Oosten van de wereld lui. Het blijkt dat Coubertin een ideaalbeeld had wat ingevuld werd door de westerse blanke man. Het werd voor de landen duidelijk dat het IOC nog een tweede doel had met het SDP-programma. Dit tweede doel was het vergroten van de macht van het IOC in het bijzonder in Afrikaanse en Aziatische landen. Dit zorgde voor acties tegen het IOC. Er werd een alternatieve Spelen georganiseerd genoemd de GANEFO Games (Games of the Newly Emerging Forces). Dit werd in 1963 gehouden in Indonesië (Lutan & Fan, 2005). Daarnaast richtten de NOC’s hun eigen ‘global body’ op los van het IOC. Dit werd de Permanent General Assembly of NOC’s genoemd (Connolly, 2012). Deze twee voorbeelden zorgde mede voor een disbalans in de machtspositie van het IOC. Het IOC reageerde hierop door lucratieve contracten aan te gaan in 1984 voor de televisierechten van de Spelen. Dit resulteerde in grote inkomsten voor het IOC en uiteindelijk van Olympic Aid. Het geld werd volgens de Nationaal Olympisch Comit es (NOC’s) vooral gebruikt voor het verder ontwikkelen van sport in plaats van ontwikkelingen bewerkstelligen door sport, datgene waar SDP voor staat (Millington, 2018). Olympic Aid verdween, maar niet volledig. De organisatie ging verder als Right to Play. Een organisatie die onafhankelijk is van het IOC. Er is dus te zien dat er door NOC’s tegengas gegeven werd aan de macht die het IOC verkreeg. Het is dan ook interessant om te achterhalen of het bijdragen aan de legacy van de Spelen door de Nederlandse stakeholders ook geplaatst kan worden als response op de macht die het IOC nu heeft. Het losmaken van Olympic Aid van het IOC betekende niet het eind van het IOC met betrekking tot SDP (Millington, 2018). Van 2000 tot 2015 hadden zij een sterke samenwerking met de Verenigde Naties (VN). De VN heeft de volledige verantwoordelijkheid voor het halen van de SDP-doeleinden middels sport aan het IOC gegeven. Oftewel tot op heden is het IOC bezig om door middel van sport positieve ontwikkelingen te bewerkstelligen. Het verplicht maken van een legacy hoofdstuk voor steden die zich kandidaat stellen is daar een voorbeeld van. Maar in hoeverre lukt het de IOC om deze positieve effecten daadwerkelijk achter te laten?

Er is dan ook kritiek op de relatie van SDP en het IOC blijkt uit wetenschappelijk onderzoek. Deze kritiek is vooral gericht op de dominantie van het globale Noorden in het Olympische gedachtegoed. Er wordt kritiek geuit op de manier waarop sport als universeel wordt beschouwd als het gaat om het 'sport for development'. Er wordt geen ruimte gegeven aan lokale actoren om hun eigen wensen en behoefte uit te spreken (Henry & Hwang, 2018). Dit wordt door het globale Noorden gebruikt om de Afrikaanse en Aziatische landen binnen te komen met het oog op ontwikkeling, terwijl ze de geopolitieke machtsdynamieken camoufleren (Darnell, 2010). Daarnaast wordt er kritiek geuit op het IOC met betrekking tot het promoten van 'sport for good' aan de ene kant en de kapitalistische accumulaties aan de andere kant (Millington, 2018).

Hoofdstuk 3 - Theoretisch kader

In dit onderzoek wordt getracht inzicht te verkrijgen in de betekenis die Nederlandse stakeholders geven aan legacy bij een mega sportevenement. Dit zorgt, samen met het literatuuronderzoek, voor een analysekader. Met behulp van dit kader wordt de verkregen data geanalyseerd. In dit hoofdstuk worden verschillende theoretische concepten weergegeven die dit kader vormgeven. Van de Franse filosoof Foucault worden discourses, regimes of truth, en disciplinaire macht weergegeven. Daarna wordt de kolonisatie theorie besproken, alsmede het oriëntalisme. Door de theoretische concepten van Foucault, de kolonisatie theorie en het oriëntalisme te gebruiken in dit onderzoek kan er meer inzicht verkregen worden op de macht en discourses tussen Japanse en Nederlandse organisaties en de betekenis achter deze samenwerking met betrekking tot legacy creatie voor Tokyo 2020.

3.1. Discourses

In het literatuuronderzoek komt naar voren dat er sprake is van kritiek op de relatie tussen het IOC en hun gebruik van het SDP. Zo wordt aangegeven dat het IOC de SDP gebruikt om geopolitieke machtsdynamieken te camoufleren. Ook wordt aangegeven welke rol legacy hierin kan hebben door het legacy discourse van MacAloon (2008). De concepten van Foucault kunnen hier meer inzicht in geven. Het is dan ook interessant om zijn theoretische concepten verder toe te lichten en als analysekader te laten dienen. Foucault (1972) geeft aan dat in de loop van de tijd drie vormen van macht aanwezig zijn geweest: soevereine macht, biomacht en disciplinaire macht. Bij disciplinaire macht wordt er gestuurd op individueel niveau. Deze macht uit zich door het sturen van dominante ideeën in een samenleving via discourses. Hij ziet deze discourse als een cultureel systeem. Zo'n discourse bestaat uit kennis en door deze kennis wordt het denken, handelen en ervaren van een individu beïnvloedt (Foucault, 1972). Guba en Lincoln (1994) geven aan dat de kritische theorie ook bestaat uit verschillende waarden die de "realiteit" vormen. Deze waarden worden gestuurd door zo'n discourse. Dit worden ook wel de dominante discourses genoemd. Deze discourses geven de heersende sociale realiteit weer die de bestaande machtsrelaties en sociale structuren verantwoordt (Willig, 2007, p. 172). Oftewel een discourse is een vorm van macht die circuleert binnen een bepaald sociaal veld. Macht is dan ook geen bezit, maar is relationeel. Foucault (1966) geeft aan dat taal een belangrijke functie heeft bij het inzichtelijk maken van deze discourses. Hij stelt dat er een relatie is tussen de macht en kennis en de taal waarin de heersende kennisopvattingen worden uitgedrukt. Hij benoemt dit de 'episteme'. In dit onderzoek kan de discourse analyse zorgen voor inzicht in de sociale structuren en de machtsrelaties die er heersen en gerechtvaardigd worden door de Nederlandse stakeholders in relatie tot het in het Oosten gelegen Japan. Daarnaast geef de taal die de Nederlandse stakeholders hierbij gebruiken inzicht in de kennisopvattingen die zij hebben. De vraag is dan ook welke discourses deze stakeholders gebruiken om hun denken, handelen en ervaringen te verklaren.

Discourses worden gezien als de 'waarheid' door de maatschappij. De vraag is dan ook: Wanneer is een bepaalde verklaring de waarheid? Volgens Foucault gebeurt deze afweging middels een systeem van geordende procedures voor onder andere de productie, regulatie, circulatie en functioneren van deze verklaringen (1976). Een voorbeeld hiervan is regulering van de overheid door middel van het opstellen van normen en richtlijnen, zoals de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Bij deze norm wordt aangegeven dat mensen die aan deze richtlijn voldoen gezondheidswinst gaan behalen, oftewel meer gezond zijn (Gezondheidsraad, 2017). De overheid heeft hierbij de machtspositie om deze norm als 'waarheid' te presenteren. De waarheid is dus het geheel van regels die de waarheid en onwaarheden van elkaar scheiden (Collins & Kay, 2003, p. 31). Er is dan ook geen strijd om de waarheid, maar een strijd om de status van de waarheid. Hierbij is er een directe link met de macht. Zo is de 'waarheid' in cirkelrelatie verbonden met de heersende machtssystemen. Aan de ene kant

beïnvloedt de ‘waarheid’ deze machtssystemen door de effecten van macht te limiteren of uit te breiden. Aan de andere kant beïnvloeden deze machtssystemen de wijze van het in stand houden van deze waarheid. Er is dus sprake van een constante wisselrelatie (Calhoun et al., 2012, p. 321). Het is dan ook interessant om inzicht te krijgen welke ‘waarheden’ worden aangehaald in deze legacy projecten door de Nederlandse stakeholders en wat dit voor invloed heeft op de machtsstructuren en omgekeerd.

Een voorbeeld van een discourse met betrekking tot legacy in sport wordt gegeven door John J. MacAloon (2008). Hij geeft aan dat legacy bij de Olympische Spelen wordt gebruikt als middel om andere doeleinden te behalen. Doeleinden die gunstig zijn voor de eigen organisatie. Daarnaast probeert volgens MacAloon het IOC en de bid comité de meningen van de maatschappij door middel van het legacy te beïnvloeden door aan te geven dat het niet enkel voor de al bevoorrechte personen voordelen heeft om de Olympische Spelen te organiseren in een stad, maar ook voor de normale leek. Hij wil dan ook duidelijk maken dat organisaties het legacy discourse gebruiken om verandering aan te brengen in de kennis en daarmee de handelingen van de individuen. Met als uiteindelijke doel hun eigen machtspositie te versterken. Zo wordt legacy gebruikt door Internationale Federaties (IF's) om wel grote stadions te bouwen die ook achterblijven na de Spelen. Volgens deze federaties is het bouwen van tijdelijke stadia niet goed voor de legacy, daar er geen sportgebouwen meer zijn en er dus geen sportprogramma's kunnen plaatsvinden na de Spelen. Op deze manier kunnen de IF's hun sport op een prachtig podium laten plaatsvinden met de intentie om de machtsrelatie van de organisatie te behouden of te versterken. Dit is in lijn met wat de Franse filosoof Foucault stelt als op welke wijze discourses zijn betrokken bij macht (Calhoun et al., 2012). Een interessant vraagstuk voor dit onderzoek is dan ook welke redenen de Nederlandse stakeholders gebruiken om bij te dragen aan de legacy bij de Olympische- en Paralympische Spelen in Japan en in hoeverre zij dit gebruiken om zichzelf te positioneren ten opzichte van de overige stakeholders in het legacy verhaal, zoals het IOC en Japanse organisaties.

3.2. Regimes of truth

Elke samenleving heeft eigen heersende ‘regimes of truth’. Dit is het type discourse dat de samenleving accepteert en als de waarheid doet fungeren. Volgens Foucault is dit vooral gericht op het politieke systeem erachter (Foucault, 1976). Deze regimes of truth vormen mechanismen en instanties die mensen in staat stellen om valse of ware verklaringen te onderscheiden van elkaar. Daarnaast zorgen ze voor de procedures die zorgdragen voor het categoriseren van waarheden, alsmede welke status een persoon of instantie moet hebben zodat de samenleving de waarheid die wordt aangegeven accepteert (Foucault, 1976, p 112-113). Elke samenleving heeft dan ook haar eigen ‘regimes of truth’. De regimes of truth die heersen in de Nederlandse samenleving zullen dus verschillen van die in Japan. Dat elke samenleving een andere regimes of truth heeft kan verklaard worden door de link die Foucault legt met het politieke systeem dat invloed heeft hierop. Foucault (1976) geeft dan ook aan dat de essentie van het probleem is om het politieke, economische en institutionele regime te veranderen. Op deze manier wordt inzichtelijk hoe de waarheid wordt geproduceerd. In dit onderzoek kan dus door de politieke systemen achter de samenwerking tussen de Nederlandse stakeholders en Japan inzichtelijk te maken de heersende regimes of truth achterhaald worden.

Als men kijkt naar de relationele machtsverhoudingen zullen Nederlandse stakeholders als gevolg van kolonisatie en oriëntalisme hun eigen regimes of truth waarschijnlijk meer de waarheid vinden dan die van Japan. Het concept hierachter is volgens Foucault de ‘subjugated knowledge’ (1976). Dit is een hele reeks van kennis die is gediskwalificeerd als niet-conceptueel, als onvoldoende ontwikkelt naïef, of lager dan het vereiste niveau (Stryker, 2013, p.13). Subjugated knowledge wordt gezien als

ondergeschikt aan het dominante heersende discours. Een voorbeeld hiervan kan de samenwerkingsovereenkomst getekend door NOC*NSF en o.a. de Japan Sport Council zijn. Hierbij ondersteunt de Nederlandse organisatie NOC*NSF Japan bij de integratie van gehandicapten in de samenleving (NOC*NSF, 2017). Er kan mogelijk worden verondersteld dat de Japanners hulp nodig hebben van het in het Westen gelegen Nederland, omdat zij (Japanners) subjugated knowledge hebben betreffende dit onderwerp volgens de Nederlandse stakeholders. Dit onderzoek maakt inzichtelijk of dit genoemde voorbeeld gezien kan worden als subjugated knowledge en vooral ook welke discourses en ‘waarheden’ hierachter schuilen.

Foucault stelt het volgende: “the individual is an effect of power” (Foucault, 1980, p. 98). Oftewel regimes of truth zijn niet een resultaat van acties van individuen, maar van de macht zelf. Hij geeft aan dat het individu een product is van macht en kennis. Macht bestaat in de gehele samenleving en komt voor in talloze micro-situaties. Het individu is dan ook een product van de interne en externe beperkingen van dit regime. Een individu is betrokken bij meerdere micro-situaties. Het opeenhopende effect van al deze micro-situaties zorgt ervoor dat er een bepaald machtsregime is. Dit onderzoek richt zich op drie projecten die door Nederlandse stakeholders zijn gestart in het kader van legacy creatie bij de Spelen van Tokyo 2020. Deze zijn benoemd in de inleiding. Deze projecten kunnen gezien worden als micro-situaties. Door de stakeholders die hierbij betrokken zijn te spreken kan er dus inzicht verkregen worden in het heersende machtsregime in het legacy verhaal.

Externe controles vanuit de regimes of truth zorgen voor het uitsluiten van bepaalde individuen in een samenleving, bijvoorbeeld verstandelijk- of lichamelijke gehandicapten. Dit is dan ook de groep waar het ‘Game Changer Project’, de samenwerkingsovereenkomst tussen NOC*NSF en Japan, zich op richt. Door dit onderzoek kan er inzicht verkregen worden in hoe de Nederlandse stakeholders kijken op dit samenwerkingsverband en het hiermee veranderen van de externe controle. Interne controles zorgen voor ‘technologies of the self’, waarmee individuen zichzelf construeren in overeenstemming van de heersende configuratie van macht (Foucault, 1976). Het individu is dan ook geen vaste identiteit. Het is een samengestelde identiteit die zich continu aanpast aan de heersende machtsrelaties en de regimes of truth die worden gebruikt in de samenleving (Bevir, 1999). Deze regimes hebben dan ook een disciplinerende werking op de individuen of groepen. Door de Nederlandse stakeholders te interviewen kunnen deze heersende machtsrelaties naar boven gehaald worden, gezien zij een product zijn van het machtsregime.

3.3. Disciplinaire macht

Een discourse fungeert volgens Foucault als een controlesysteem waarbij een actie van één persoon zorgt voor een verrijking of limitatie van acties voor individuen of groepen mensen. Deze vorm van macht wordt de ‘disciplinaire macht’ genoemd. Deze vorm van macht is indirect, diffuus en subtiel (van Amsterdam et al, 2012). Discipline vindt altijd plaats binnen een breder netwerk van machtsverhoudingen, welke vaak een institutionele basis heeft. Een voorbeeld van zo’n instituut van Nederland in de sport is NOC*NSF en het ministerie van Volksgezondheid, Wetenschap en Sport. Japan heeft onder andere het Japan Sport Council als instituut.

Foucault (1970) geeft drie technieken van disciplinaire macht die de basis vormen voor de constructie van verschillen en gelijkenissen. De eerste techniek is categorisering. Categorisering zorgt ervoor dat een maatschappij onderscheidt maakt tussen groepen en/of individuen. Dit zorgt ervoor dat mensen zich gaan identificeren als object en subject van wetenschappelijke kennis. Op basis hiervan gaat de mens zichzelf en andere universeel classificeren naar bijvoorbeeld ‘man’ of ‘vrouw’, ‘Nederlander’ of ‘Japanner’, ‘gehandicapt’ en ‘niet-gehandicapt’ etc. Deze classificering zorgt ervoor dat mensen zich ernaar gedragen. Categoriseren alleen zorgt niet voor machtsverhoudingen. Dit komt doordat

categorisering wordt opgevolgd door de tweede techniek van macht: normalisering. Deze techniek zorgt dat een samenleving een categorisering als 'normaal', 'goed' of een groep mogelijk als 'beter' gaat definiëren. Er wordt gezorgd voor een waardeoordeel aan een bepaalde categorisering. Dit zorgt impliciet voor een norm. De derde techniek is gericht op het in standhouden van deze norm door middel van surveillance. Men gaat anderen en zichzelf continu in de gaten houden ten opzichte van de norm. De metafoer die Foucault (1975) gebruikt om deze techniek toe te lichten is het panopticon. Het panopticon is een cirkelvormige gevangenis waarbij de cellen in de buitenste ring zitten en in het midden van het gebouw een toren is gebouwd waar de bewakers gestationeerd zijn. De bewakers kunnen de gevangenen in de gaten houden door te kijken door de geblindeerde ramen van deze centrale toren. Hierdoor krijgen de gevangenen continu het gevoel onder toezicht te staan, terwijl dit niet het geval hoeft te zijn. Zij kunnen immers niet zien of er daadwerkelijk een bewaker in de toren zit. Het gevoel dat deze gevangenen hebben zorgt ervoor dat zij continu gaan handelen naar de gestelde norm door de bewakers (Foucault, 1975). Deze vorm van macht kan verbonden worden met legacy creatie. Macht is namelijk relationeel en de organisatie/persoon met de meeste macht in een samenwerking kan ervoor zorgdragen dat de andere organisatie/persoon zich gaat vormen naar de normen die gewenst zijn binnen de samenwerking. Samenwerken om legacy te creëren heeft dus invloed op deze machtsrelaties. In dit onderzoek wordt onderzocht hoe deze machtsrelaties tot uiting komen en welke invloed dit heeft op de samenwerking. Ook wordt onderzocht welke groep zich gaat aanpassen aan de norm die wordt gesteld door de geprivilegieerde groep.

3.4. Kolonisatie theorie

Om de culturele aspecten van de twee betrokken landen recht te doen wordt in dit hoofdstuk het postkolonialisme besproken. Dit wordt door Ashcroft et al. (2000) gezien als uiteenlopende effecten van kolonisatie op de moderne samenlevingen en culturen. Prasad (1997, p. 289) gaat dieper in op de stroming die zich bezighoudt met culturele en humanitaire gevolgen van kolonialisme. Hij geeft aan dat postkolonialisme gezien wordt als een analyse van de taal en discoursen van het imperialisme. Als een herstel van degenen die onderdrukt en gemarginaliseerd werden tijdens het kolonialisme. Michel Leiris (1950) is één van de eersten die een uitgebreide analyse van de relatie tussen antropologische kennis en kolonialisme publiceerde. Hij gaf aan dat westerlingen eeuwenlang voor de rest van de wereld onderzoeken hebben gedaan en gesproken hebben voor de rest van de wereld. Leiris stelt dat er hierdoor tot op heden een fundamentele disbalans is tussen het Westen en de 'anderen'. Het postkolonialisme geeft aan dat de kolonisatie invloed heeft op de samenwerking tussen Nederlandse en Japanse organisaties. Het postkolonialisme stelt hierbij dat de Nederlandse organisaties in zo'n relatie de geprivilegieerde groep is die hun eigen gebruikte discoursen en de heersende regime of truth vergelijkt met Japan. Deze theorie veronderstelt dat de Nederlandse organisaties door hun positie en kijk hierop de andere groep, in dit geval Japanners, marginaliseren. Het oriëntalisme gaat specifiek in op deze disbalans.

3.5. Oriëntalisme

Edward Said (1978) geeft ook aan dat er een disbalans is van dominante westerse opvattingen en die van 'anderen'. Said legt hierbij de focus op het Oosten als 'anderen'. Hij noemt dit het oriëntalisme. Hij focust hierbij op de tweede helft van de negentiende eeuw. Dit is het tijdperk van de mondiale kolonisatie door grote westerse machten. Volgens hem is er een constructie van het Oosten in de discoursen van het Westen die zowel culturele overheersing als hegemonie vormen en mogelijk maken. Een aanzienlijke deel van de moderne politieke-intellectuele cultuur ligt volgens Said bij het Westen, het werelddeel waar Nederland gevestigd is. Het oriëntalisme stelt dat het Westen met een gekleurde bril kijkt naar het Oosten. Het beeld wat het Westen heeft van de Oosterse gelegen landen wordt geconstrueerd door discoursen die worden gebruikt in het Westen. Oftewel het Westen

categoriseert, normaliseert en surveilleert het Oosten door middel van de eigen gebruikte discoursen (Said, 1993). Het Oosten wordt als 'vreemd' gezien. Het Westen gebruikt dit om met de verschillen en bedreigingen die zij ervaren van het Oosten om te gaan en deze uiteindelijk te controleren. Dit zorgt voor discoursen die volledig worden geconstrueerd door het Westen. Met als resultaat dat zij in deze machtsrelatie geprivilegieerd worden en het Oosten gemarginaliseerd. Volgens deze theorie zou dan in dit onderzoek naar voren moeten komen dat de Nederlandse stakeholders in de samenwerking geprivilegieerd worden en de Japanse stakeholders gemarginaliseerd. Daarnaast zien de Nederlandse stakeholders Japan door een 'Westerse bril', waarvan de vraag is of deze zienswijze correspondeert met hoe Japanners hun eigen beleid met betrekking tot bijvoorbeeld integratie van gehandicapten zien. Een mogelijke reden om deze samenwerking aan te gaan voor de Nederlandse stakeholders is dan ook om deze verschillen en bedreigingen te kunnen controleren door bij de gemarginaliseerde groep, de Japanners, de gebruikte discoursen te veranderen naar de regimes of truth die in Nederland heersen.

Andere onderzoekers zijn verder gegaan op datgene wat Said heeft gelinkt aan het oriëntalisme. Zoals Sardar (1999, p. 69) die beargumenteert dat het oriëntalisme is geïntegreerd in de structuren van de economische en politieke macht van het Westen. Sadar wil aantonen hoe het Westen de dichotomie van het Oosten en de oosterlingen heeft uitgevonden en hoe deze representatie werd gebruikt als een instrument van onderwerping en controle tijdens het kolonialisme. Kortom het is een discours volledig geconstrueerd voor en door het Westen om zo een kennismacht te vormen waardoor het Oosten begrepen, beheerst en gedomineerd kan worden. Het oriëntalisme wordt dus als een discours gezien waar de dominante groep, het Westen, zijn handelingen, interpretaties en denkbeelden op afstemt. Het is een geconstrueerde onwetendheid, een opzettelijk zelfbedrog die uiteindelijk op het Oosten wordt geprojecteerd, aldus Sardar (1999, p. 4). In dit onderzoek is het dan ook de vraag welke aannames er achter de redenen zitten die Nederlandse stakeholders geven om middels de Olympische Spelen met een land uit het Oosten te gaan samenwerken in het kader van legacy creatie.

Het oriëntalisme heeft raakvlakken met de disciplinaire macht die Foucault gebruikt om te laten zien hoe ideeën van een maatschappij via discoursen worden gestuurd door middel van categorisering, normalisering en surveillance. Zo wordt er gecategoriseerd en op basis daarvan een waardeoordeel eraan toegekend, bijvoorbeeld hetero-/homoseksueel of man/vrouw. Door het oriëntalisme wordt er nog een stap verder gemaakt in deze door waarde beoordeelde categorieën door een waardeoordeel te geven aan de categorisering "de Japanners" of "de Aziaten" (Punnett & Shenkar, 1996, p. 116). Dit zorgt ervoor dat onderzoek verricht door en geschreven voor westerlingen gebruik maakt van deze categorisering en dit in verband brengt met een bepaald (impliciet) waardeoordeel.

Door deze disbalans tussen de dominante westerse opvattingen over het Oosten is het noodzakelijk om met een 'oriëntalisme bril' de data van dit onderzoek te analyseren. Het biedt mogelijk een kader voor de al gedane handelingen van Nederlandse stakeholders om een Oosters land te helpen met het creëren van legacy voor de Spelen. Een legacy die verplicht is gesteld door het IOC, een organisatie waarvan het hoofdkantoor in het Westen gelegen is. Daarnaast geeft deze concepten ook een kader om te kijken naar de redenen van Nederlandse stakeholders om bijvoorbeeld juist op gehandicaptenbeleid te gaan richten. Doen zij dit bijvoorbeeld om hun eigen positie met betrekking tot de kennismacht te versterken en zo een Oosters land te kunnen beheersen en domineren op dit gebied? Het oriëntalisme biedt de mogelijkheid om met een kritische blik te kijken naar de data die afkomstig is van enkel Nederlandse stakeholders, maar waar wel sprake is van een samenwerking met een Oosters land.

Hoofdstuk 4 – Methodologie

In dit hoofdstuk wordt de methodologie beschreven. Het beschrijven van de methodologie maakt inzichtelijk welke methoden zijn gebruikt om data te verzamelen en welke randvoorwaarden zijn gesteld om zowel betrouwbaar als valide onderzoek te verkrijgen. Ook wordt er inzicht gegeven in de deelnemers van dit onderzoek, alsmede wordt er inzicht gegeven in de wijze van analyse van de data.

4.1. Onderzoeksbenadering

In dit onderzoek is vooral gezocht naar de discoursen die ten grondslag liggen voor het bijdragen aan de legacy voor Tokyo 2020 door Nederlandse stakeholders. Dit komt naar voren in de onderzoeksvraag. Deze onderzoeksvraag geeft inzicht in het paradigma dat is gekozen en dus welke onderzoeksbenadering nodig was om de vraag te kunnen beantwoorden (Yin, 2009). In de onderzoeksvraag van deze scriptie wordt het woord ‘discoursen’ gebruikt. In het theoretisch kader is de verantwoording gegeven voor het gebruik van Foucault en zijn concept ‘discoursen’. Er is ook aangegeven in het theoretisch kader dat door taalgebruik deze discoursen geproduceerd en gereproduceerd worden (Foucault, 1966). Taal geeft dus de mogelijkheid om de gebruikte discoursen naar boven te halen. Dit was dan ook het doel van dit onderzoek. Er is dan ook gebruikt gemaakt van het afnemen van interviews als kwalitatieve dataverzamelmethode. Kwalitatief onderzoek maakt het mogelijk om de wereld te begrijpen door de ogen van de participanten (Bryman, 2016). De epistemologie hierachter is volgens Lofland en Lofland (1995) dat *face to face* interactie een perfecte conditie is om te participeren in de gedachten van een ander, alsmede dat men moet participeren in de gedachten van een ander om de sociale kennis te verkrijgen. Deze sociale kennis is van belang voor dit onderzoek aangezien dit richting geeft aan de discoursen. De ontologische positie bij kwalitatief onderzoek bestaat volgens Guba en Lincoln (1994) uit de overtuiging dat de historie de realiteit construeert. Deze wordt gevormd door onder andere sociale, politieke en etnische waarden. Daarnaast is de ontologie gericht op constructionisme (Bryman, 2016). Dit impliceert dat de sociale wereld een uitkomst is van de interacties tussen individuen. De wereld is dus een constructie van de acties en gedachten van individuen in plaats van andersom. Dit betekent dat er geen universele waarheid is over het gebruik van legacy, maar dat de betekenis van dit woord een uitkomst is van de betekenissen die de deelnemers gaven aan het fenomeen.

In dit onderzoek is gekozen voor een kritisch perspectief, ook wel de kritische theorie genoemd. Voor kritisch onderzoek is het nodig om de betekenissen en de doeleinden van menselijke acties te begrijpen (Guba & Lincoln, 1994). Kwalitatieve onderzoeksmethoden voorzien hierin. In het theoretisch kader wordt het postkolonialisme en oriëntalisme genoemd, alsmede de theoretische concepten van Foucault. Hierbij komt naar voren dat er sprake is van machtsrelaties waarbij er sprake is van geprivilegieerden (het Westen) en gemarginaliseerden (het Oosten) in deze relaties. Het gebruik van de kritische theorie maakt het mogelijk om deze machtsverhoudingen te onderzoeken. De kritische theorie bevraagt de status quo, waarbij de constructie van de waarheid een set van betekenissen is die de machtsrelaties structureren (Crotty, 1998). De ‘waarheid’ omtrent het concept legacy in dit onderzoek werd dus gevormd door de betekenissen die door de verschillende Nederlandse stakeholders gaven, waarbij de machtsrelatie tussen de stakeholders structuur gaf aan de betekenissen. Volgens Kincheloe en McLaren (2005) claimt de kritische theorie dat deze machtsverhoudingen altijd betrokken zijn bij het vormgeven van de ‘waarheid’. De kritische theorie biedt ook een kader aan de epistemologie van kwalitatief onderzoek. Het geeft aan dat de epistemologie subjectief is (Guba & Lincoln, 1994). Dit geeft aan dat kennis zowel sociaal opgebouwd is als beïnvloed wordt door de machtsrelaties binnen een samenleving (Scotland, 2012). Bij de kritische theorie staat centraal dat datgene wat als kennis wordt geteld is bepaald door de sociale en positionele macht van degenen die voorstander zijn van deze kennis (Cohen, Manion & Morrison,

2007, p. 27). In het theoretisch kader komt naar voren dat het Westen op dit moment deze voorstander is.

Door de kritische theorie te gebruiken in dit onderzoek werd het mogelijk om de rol van macht van de Nederlandse stakeholders op de legacy van Tokyo 2020 inzichtelijk te maken. Daarnaast is door middel van een discourse-analyse inzichtelijk gemaakt welke discoursen werden gebruikt om de acties en handelingen te verantwoorden met betrekking tot het bijdragen aan de legacy voor Tokyo 2020. Deze acties en handelingen leiden namelijk uiteindelijk tot de marginalisering en privilegering van bepaalde groepen.

4.2. Positie van de onderzoeker

Voor het studieprogramma 'Global Master Programme Sport for Development' ben ik zes weken in Japan geweest. Hier heb ik een intensief programma gevolgd op de universiteit van Tsukuba. Het overkoepelende thema was 'Recovery from disasters through sport' met als rode draad de Olympische- en Paralympische Spelen. Datgene wat ik daar heb gezien en gehoord is de basis geweest voor het onderwerp van deze scriptie. Het zelf zien en ervaren van de effecten van het hebben van geprivilegieerde groepen en gemarginaliseerde groepen en de gevolgen hiervan is volgens Scotland (2012) ook de basis van een kritische onderzoeker. Door mijn eigen ervaring heb ik namelijk ervaren dat er groepen geprivilegieerd worden of gemarginaliseerd. Het doel van mij is om de discoursen die worden gebruikt voor het bijdragen aan legacy voor Tokyo 2020 te achterhalen en de machtsrelaties bloot te leggen (Edwards & Skinner, 2009, p. 30). Als onderzoeker ben je dan ook onderdeel van het onderzoek, net zoals de participanten (Scotland, 2012). De kritische theorie geeft ook aan dat geen enkele kennis waarde vrij is (Pring, 2000, p. 250). Dit geldt dus ook voor de kennis van mij. Vanwege de geschiedenis van het kolonialisme tussen het Westen en het Oosten en de huidige postkolonialisme invloeden daarvan is het nodig om te vermelden dat ik een witte vrouw ben. Ik ben in Nederland opgegroeid en al mijn gehele leven woonachtig. Mijn kennis is dus gevormd door de 'regimes of truth' die in de Nederlandse samenleving gelden (Foucault, 1976). Dit had dan ook invloed op het onderzoek. Aangezien ik als individu een product ben van de macht en kennis die verweven zijn in de discoursen heeft dit invloed gehad op de analyse van de resultaten. Zo was het voor mij niet mogelijk om door de ogen van een Japanner naar de data te kijken. Door het opstellen van een theoretisch kader voorafgaand aan het doen van de interviews heb ik bewustzijn kunnen creëren van mijn positie en de invloed die dit heeft op het analyseren van de data. Mijn biologische kenmerken en plaats van geboorte en opvoeding hebben ook een positieve invloed op het onderzoek gehad. De geïnterviewden waren namelijk erg open over hun denkwijze met betrekking tot Japanners. Dat ik zelf ook in Japan ben geweest heeft dit ook versterkt. Ik merkte op dat ze aangaven "Maar jij kan je dat ook voorstellen, want jij bent zelf ook in Japan geweest.". Hierdoor heb ik rijke data kunnen verzamelen over hoe de geïnterviewden kijken naar de Japanners en hun cultuur.

Zoals eerder aangegeven is het onderzoeksonderwerp is tot stand gekomen uit mijn intrinsieke motivatie en interesse. Er is geen directe opdrachtgever waardoor ik mij onafhankelijk(er) kon opstellen dan als dit wel het geval was. Ook was ik niet via werk of stage betrokken bij één van de organisaties die centraal stonden in dit onderzoek.

4.3. Methoden van dataverzameling

De informatie die tijdens het onderzoek werd verkregen is kennis die op een bepaalde manier wordt geïnterpreteerd door de participanten. De positie en relatie die de participant heeft in een groep vormt een basis voor deze interpretaties (Wack, 1985). Zoals Kincheloe & McLaren aangeven "... *wat we zien is niet wat we zien, maar wat we waarnemen*" (1994, p. 144). Volgens hen komt kennis voort uit de interpretaties van mensen die onderdeel zijn van een deel van de wereld en het begrijpen

welke relaties er zijn tussen verschillende delen van werelden. Taal staat hierbij centraal in de ontwikkeling van de subjectiviteit (Edwards & Skinner, 2010, p. 31). Via de woorden die de participanten gebruikten konden de discoursen, machtsverhoudingen en kennis inzichtelijk worden gemaakt. In dit onderzoek is dan ook gebruik gemaakt van semigestructureerde interviews om data te verzamelen. Via dit type kwalitatieve dataverzameling methode konden de interpretaties, ervaringen en de betekenis die de participanten gaven aan legacy begrepen worden (Bryman, 2016). Door het semigestructureerde karakter hadden de deelnemers ook regie op het verloop van het interview. Op deze manier is er meer inzicht verkregen in de perspectief van de deelnemer op het vraagstuk wat in dit onderzoek centraal staat. Het zorgde er ook voor dat er zicht is op wat de geïnterviewde als relevant en belangrijk beschouwden (Bryman, 2016, p. 466). Dit resulteerde in de mogelijkheid om een discourse-analyse te maken van de data. Uit deze analyse konden de gebruikte discoursen en de huidige machtsstructuren beschreven worden. De topiclijst is toegevoegd in bijlage 1. De topiclijst was samengesteld aan de hand van het theoretisch kader, de literatuurstudie en met behulp van de volgende beleidsdocumenten:

- Nationaal Sportakkoord. Sport verenigt Nederland (Bruins, Bolsius, van Zanen & Bolhuis, 2018)
- Sportagenda 2017+ van NOC*NSF (2016).

Er werd de deelnemers anonimiteit gegarandeerd in dit onderzoek. Direct bij het transcriberen heb ik pseudoniemen gebruikt. Aan elke deelnemer is daarnaast gevraagd om akkoord om het interview in een audio-bestand op te nemen. Er is aangegeven dat deze bestanden na het transcriberen verwijderd zouden worden, wat uiteindelijk ook door mij is gedaan.

4.5. Kwaliteit van het onderzoek

LeCompte en Goetz (1982) geven twee vormen aan voor het verhogen van de betrouwbaarheid van het onderzoek. Zij splitsen betrouwbaarheid in interne- en externe betrouwbaarheid. Er is interne betrouwbaarheid als er sprake is van een check of andere mensen dezelfde interpretatie hebben op de data als de onderzoeker zelf (LeCompte en Goetz, 1982). Dit is in dit onderzoek gedaan door de data door te nemen met zowel mijn scriptiebuddy als scriptiebegeleider. Het is bij kwalitatief onderzoek moeilijk om zorg te dragen voor externe betrouwbaarheid aangezien sociale situaties niet bevroren kunnen worden volgens LeCompte en Goetz (1982). Er zijn wel acties ondernomen om deze vorm van betrouwbaarheid te verhogen. Zo is er zoveel mogelijk gestandaardiseerd te werk gegaan, zoals het maken van een topiclijst en het gedetailleerd beschrijven van deze methodologie-hoofdstuk.

Voor een hogere kwaliteit van het onderzoek is er gebruik gemaakt van kristallisatie. Volgens Tracy (2010) kan met behulp van kristallisatie een meer complex, diepgaand en grondig probleem begrepen worden. In dit onderzoek is getracht dit te behalen door een theoretisch kader te scheppen met meerdere theoretische concepten en stakeholders te interviewen die verschillende projecten (willen) draaien in Japan. Er is bewust gekozen om het woord kristallisatie te gebruiken in plaats van triangulatie. Triangulatie stelt namelijk dat als meerdere theoretische concepten of onderzoekers dezelfde conclusie hebben dit als enige waarheid gezien wordt (Tracy, 2010). Echter, bij de kritische theorie wordt gesteld dat er geen enkele waarheid is. Vandaar het gebruik van het woord kristallisatie. Dit woord impliceert dat het gebruik maken van meerdere theoretische frameworks zorgdraagt voor het inzichtelijk maken van een meer complex en diepgaand probleem in de samenleving (Tracy, 2010, p. 844). Deze kristallisatie heeft bijgedragen aan een hogere validiteit van het onderzoek.

LeCrompte en Goetz (1982) geven in Bryman (2016, p. 384) aan dat externe validiteit een probleem is bij kwalitatief onderzoek. Dit komt doordat kwalitatief onderzoek zich vaak op kleinere settingen richt. Dit zou betekenen dat er geen generaliseerbaarheid mogelijk is van dit onderzoek. In dit onderzoek gaat het niet om de statische generalisatie, maar om de analytische generaliseerbaarheid wat wel mogelijk is met kwalitatief onderzoek (Yin, 2009). Volgens Yin kan deze vorm van generaliseerbaarheid voortvloeien uit de analyse van casestudies. Als meerdere cases dezelfde theorie steunen, dan mag analytische generaliseerbaarheid geclaimd worden (Bassey, 1998). In dit onderzoek is niet direct gebruik gemaakt van cases, maar zijn er Nederlandse stakeholders geïnterviewd die betrokken zijn bij een drietal projecten. Er kan dan ook gesteld worden dat deze drie projecten als losse ‘cases’ gezien kunnen worden.

4.6. Respondenten

Dit onderzoek richt zich op een verschijnsel waarbij Nederlandse instanties een eigen bijdrage (willen) leveren aan de legacy van Tokyo 2020. In de inleiding is naar voren gekomen dat er een drietal projecten lopen die te maken hebben met legacy creatie voor de Olympische- en Paralympische Spelen in Japan. Het eerste project is het Game Changer Project vanuit NOC*NSF. Het tweede project is een samenwerking van More2Win, BuZA en RvO. Het derde project is van de Cruyff Foundation die More2Win de opdracht heeft gegeven om contact te leggen in Japan en informatie in te winnen voor het plaatsen van een Cruyff Court gericht op Paralympische sporten.

Aan de hand van deze projecten zijn de respondenten in kaart gebracht. De respondenten zijn geworven middels een persoonlijk netwerk van een bekende en de sneeuwbaaleffect methode. De bekende is een witte man die een key-informant is met betrekking tot legacy bijdrage van Nederland aan Tokyo 2020. Hij is zelf actief betrokken bij gesprekken omtrent dit onderwerp als onderzoeker en adviseur. Deze bekende was deelnemer aan dit onderzoek. Naast het persoonlijk netwerk van deze persoon was er gebruik gemaakt van het netwerk van de participanten aan het onderzoek door middel van de sneeuwbaaleffect methode. Middels deze werkwijze was getracht meer participanten te vinden voor het onderzoek. Er zijn deelnemers geïnterviewd van de volgende organisaties: Buitenlandse Zaken, Copper 8, Cruyff Foundation, Hogeschool van Amsterdam, More2Win, Mulier Instituut, NOC*NSF, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en USBO Advies. In tabel 1 zijn de deelnemers met pseudoniemen weergegeven, alsmede welke functie zij hebben.

Naam deelnemer	Functie
Theo Nijgh	Oprichter
Elly van de Waard	Beleidsmedewerker Internationaal Sportbeleid
Sven de Jager	Coördinator Sport en Internationale Zaken
Chelesta van Leeuwen	Directeur
Hans Koopman	Hoofd Internationale Zaken
Ferdinand Sanders	Onderzoeker en Adviseur
Jeroen van Beek	Sporthistoricus
Rachelle Zandvliet	Programma manager
Stijn Buitendijk	Onderzoeker
Maartje Kok	Senior Manager Projecten
Peter Horstman	Onderzoeker

Tabel 1 - Deelnemers en hun functies.

In totaal zijn er elf interviews afgenomen. Het kortste interview duurde 53 minuten en 44 seconden. Het langste interview duurde 68 minuten en 56 seconden. Gemiddeld duurden de interviews 60 minuten en vier seconden. Het delen van de duur van de interviews draagt volgens Tracy (2010) bij aan de 'rich rigor' en dus de kwaliteit van het onderzoek. Door het afnemen van deze elf interviews zijn vrijwel alle stakeholders gesproken die een rol spelen in het legacy-veld in Nederland voor de Spelen van Tokyo 2020. Daarnaast zijn er ook onderzoekers gesproken die onderzoek verrichten naar legacy vanuit Nederland. Er is gekozen voor de Olympische- en Paralympische Spelen van Tokyo 2020, omdat dit de eerstvolgende Spelen zijn en daardoor projecten onderzocht kunnen worden die op het moment van schrijven van dit onderzoek gaande waren. Dit heeft ervoor gezorgd dat de discourse-analyse gebaseerd is op de meest recente data. Naast de interviews is er ook gebruik gemaakt van een virtueel document. Dit is een podcast over het project van het 'Game Changer Project' van NOC*NSF. Deze podcast is doorgestuurd door een geïnterviewde. De link naar deze podcast wordt in deze scriptie niet gegeven gezien dit de anonimiteit van de deelnemers beschadigt.

4.7. Data-analyse

De interviews zijn geheel opgenomen door middel van audio. Nadien zijn deze audiobestanden direct getranscribeerd. Om dataverlies te beperken zijn alle interviews in het geheel uitgewerkt in een Word-bestand. Na het transcriberen van de interviews zijn deze geanalyseerd met behulp van het programma NVivo 12. Er is gebruik gemaakt van het analyse middel coderen. Volgens Edward en Skinner (2009) is coderen het ordenen van data naar classificaties en concepten. Boeije (2005) beschrijft dat coderen uit drie stappen bestaat: open coderen, axiaal coderen en selectief coderen. In dit onderzoek is door middel van deze drie vormen gecodeerd. Open coderen is het markeren van stukken tekst uit de transcripties en het labelen van die fragmenten aan een thema (Boeije, 2005). Het is belangrijk om te melden dat in dit onderzoek de topiclijst voor de interviews was opgesteld aan de hand van het literatuuronderzoek en het theoretisch kader. Dit betekent dat er in dit onderzoek niet volledig open gecodeerd kon worden, daar er door de samenstelling van de topiclijst al sturing is gegeven aan het maken van de thema's. Het open coderen is vervolgd door axiaal coderen. Deze fase van coderen bestaat uit het zoeken naar relaties en tegenstellingen in de codes. Dit heeft ertoe geleid dat iedere code een preciezere definitie kreeg (Hak, 2007). Vervolgens is er selectief gecodeerd. Dit is een analysemethode waarin constant vergeleken wordt of bepaalde codes met elkaar samenhangen. Door het toepassen van deze drie fases van coderen zijn er vier thema's en subtopics uit alle data voortgevloeid. Deze resultaten worden in het volgende hoofdstuk beschreven. De codeboom is toegevoegd in bijlage 2.

Hoofdstuk 5 - Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten besproken. Deze resultaten zijn afkomstig van de interviews die gehouden zijn. Er zijn vier thema's voortgevloeid na het coderen van de transcripten van de interviews. Deze thema's zijn: 'De Spelen in Japan zijn niet handig', 'Keuze is niet voor Japan, keuze is voor de Spelen', 'Het gaat om het grotere plaatje' en 'Legacy als politiek spel'. In dit hoofdstuk worden deze thema's toegelicht met behulp van topics en quotes.

5.1. De Spelen in Japan zijn niet handig

5.1.1. Japan is anders dan Nederland

Vrijwel alle deelnemers geven aan dat er verschillen zijn tussen Japan en Nederland. Deze veranderingen worden door het merendeel van de deelnemers ervaren als struikelblok.

“En het [Japan] is natuurlijk heel ver weg. Het klinkt een beetje suf, maar Frankrijk is veel makkelijker. Missie organiseren naar Parijs ja dan staan de bedrijven in de rij. Ja prima, lekker dichtbij. We kunnen met de trein. Niet zo'n grote investering ook. Als je daarna een keer terug moet geen probleem. Maar Japan als je daarnaartoe gaat als missie. Het is een hele organisatie, het kost veel geld, taalbarrière is een groot probleem en de cultuur ook. Los van dit voorbeeld zijn er legio verschillen tussen de culturen. Daar kan je een boekwerk over schrijven. Dus het is veel moeilijker zakendoen met Japan. Dat maakt het wel bijzonder.”

– Sven de Jager

Zowel de taal als de cultuur wordt als barrière beschouwd door Sven de Jager. De reden hiervoor is volgens hem dat deze aanzienlijk verschillen. Volgens het gros van de deelnemers hebben de taal en de culturele verschillen een effect op het zakendoen met de Japanners. Dit wordt vooral als negatief beschouwd. Het bemoeilijkt immers het proces. Zo geven twee deelnemers aan dat er gewerkt moet worden met vertalers.

“Ik vertel mijn verhaal in het Engels dat wordt vertaald door mensen die soms geen idee hebben waar het over gaat. Soms ook de woorden niet kennen die ik noem. Ja en dan, het is de vraag hoe het vertaald wordt. Dus dat heeft echt wel invloed op wat er uiteindelijk bereikt wordt.” – Rachelle Zandvliet (Podcast)

Rachelle Zandvliet geeft aan dat het werken met vertalers negatieve consequenties heeft. Deze vertalers beschikken niet over de kennis van het werkveld waar Rachelle werkzaam is. In de quote van Rachelle is te zien dat zij het niet fijn vindt dat zij niet de volledige regie heeft over hoe haar kennis wordt overgebracht. Naast de taalbarrière zijn er volgens de deelnemers culturele barrières. Chelesta van Leeuwen geeft bijvoorbeeld het volgende aan:

“De hele Japanse cultuur draait om respect en ook een relatie echt opbouwen. Dus het is niet zo dat, weetje, in Nederland kan je een gesprek met iemand hebben en kun je na één gesprek besluiten; het voelt goed, we gaan het doen. In Japan is dat niet zo. (...) Dus, weetje, het werkt heel anders. Je kan dus niet op de Nederlandse manier daarop ingaan. In die zin heb ik het voordeel, want ik ben misvormd, omdat ik daar in m'n pubertijd heb gewoond, daarom kan ik het wel zeg maar.” – Chelesta van Leeuwen

Chelesta van Leeuwen geeft aan dat zij voordeel heeft omdat zij eigenlijk 'misvormd' is door een tijd op te groeien in Japan en zo haar gedrag kan aanpassen naar het gewenste gedrag in Japan. Het gebruik van dit woord impliceert dat het dus iets negatiefs is om de Japanse culturele gewenste handelingen te beheren. Naast het gebruik maken van negatief geladen woorden wordt er door een

deelnemer, Rachele Zandvliet, een nieuw woord gecreëerd om de volgens haar typische handeling van Japanners te beschrijven.

“Dat ze snappen waar het over gaat en dat beseft hebben ze wel, maar nu het gaan implementeren en dan echt aan de slag te gaan. ‘Ja, maar Rachele wij weten nog niet alles.’ Ja, dat geeft niet. Learning on the job. Ja, maar dat vinden ze heel spannend. (...) En het is, ja het is echt, ja, ik noem het steeds handelingsverlegenheid. Het is een soort van niet durven.” – Rachele Zandvliet

Er is dus volgens Rachele Zandvliet sprake van ‘handelingsverlegenheid’. Hieruit kan de aanname gemaakt worden dat handelingsverlegenheid iets is wat gecategoriseerd wordt als iets negatiefs volgens Rachele. Het impliceert ook dat Rachele vindt dat zij meer kennis en kunde heeft op het gebied van iets implementeren dan de Japanners.

Dat Japan anders is dan Nederland komt ook naar voren in de quote van Theo Nijgh met betrekking tot de gehandicapten sport.

“We hebben de kennis in huis. In Japan betreft dat de kennis over de integratie van gehandicapten waar Japan echt in achter loopt.” – Theo Nijgh

Theo Nijgh geeft in zijn quote aan dat Japan achterloopt bij de integratie van gehandicapten in vergelijking met Nederland. Wederom wordt er een negatief waardeoordeel toegekend aan de Japanners in dit geval met betrekking tot hun kennis.

5.1.2. Mogelijkheden voor samenwerkingen met Japan

In de vorige topic komt naar voren dat meerdere deelnemers barrières ondervinden om samen te werken met Japanners. Zij merken wel dat er handelingen zijn die deze barrières succesvol kunnen verkleinen. Ten eerste het aanpassen aan de heersende cultuur van Japan. Volgens Rachele kan dit bijvoorbeeld door:

“En daar [belang van hiërarchie in Japan] moet je wel, ja dat vraagt wel aanpassing. Op je manier van werken. (...) En ondertussen merk ik dan dat ik echt wel status heb als ik in Japan ben. Ja zij vinden mij wel echt de expert en ze hebben nu ook al ervaren dat ik heel veel impact kan maken en dus ik weet wel dat ze heel erg nou ja tegen mij op kijken. Dus soms maak ik daar ook wel gebruik of misbruik van.” – Rachele Zandvliet

Rachele Zandvliet geeft aan dat haar positie van expert juist ervoor zorgt dat de Japanners haar serieus nemen, naar haar luisteren en haar advies opvolgen. Rachele gebruikt het woord ‘misbruik’ wanneer ze gebruikt maakt van haar hiërarchische positie. Zij verandert dus bewust haar gedrag om zo tot een bepaald resultaat te komen. Niet alleen Rachele Zandvliet geeft aan mogelijkheden tot aanpassingen te gebruiken. Zo geeft Theo Nijgh het volgende aan:

“Bij ons in Japan is het wel belangrijk om iemand te hebben. We zijn nu aan het kijken om te kijken of een Japanse dame voor ons kan werken een paar dagen in de week. Dat is wel belangrijk, zeker in Japan.” – Theo Nijgh

Meerdere deelnemers geven net zoals Theo Nijgh aan dat het hebben van een ‘insider’ positief werkt om zaken te kunnen doen met de Japanners. Dit impliceert dat de deelnemers zichzelf als outsider zien in Japan.

Volgens meerdere deelnemers zijn er significante verschillen tussen Nederland en Japan wat negatieve invloed kan hebben op een eventuele samenwerking. Echter er kan een positief effect

plaatsvinden volgens enkele deelnemers als zij zich aanpassen, zoals door gebruik te maken van de hiërarchische positie en door gebruik te maken van een ‘insider’. Het vraagt om veel verandering van de deelnemers aangezien het volgens hen wel echt een andere cultuur is. De vraag is dan ook wat de achterliggende reden is om toch met Japan zaken te doen in het kader van de Spelen in 2020.

5.2. Keuze is niet voor Japan, keuze is voor de Spelen.

5.2.1. De huidige negatieve effecten van de Spelen

Tijdens de interviews komt naar boven dat het gros van de deelnemers de Spelen associëren met negatieve effecten. Deze negatieve effecten zorgen voor het gevoel dat de Spelen niet toekomstbestendig zijn volgens Jeroen van Beek.

“Anders is het [Spelen] klaar, dan houdt het gewoon op. Dan moet je ook gewoon zeggen van donder maar een eind op met dat gedoe. Ga maar naar een andere planeet en ga die maar kapot maken.” – Jeroen van Beek

Jeroen van de Beek geeft de ernst van deze negatieve effecten aan. Hij veronderstelt immers dat de huidige vorm van de Spelen de wereld kapot maakt. Volgens enkele deelnemers moeten dan ook zaken anders aangepakt worden met de Spelen. Een van de zaken die anders moet geeft Sven de Jager aan.

“Niet geld verdienen op één, want dan krijg je suboptimale prestaties. Dan ga je bezuinigen op aantal dingetjes, want je wilt nog meer geld verdienen. (...). Dat zijn meestal wat je ziet in de negatieve legacy sfeer. Van goh ik moet gewoon de optie voor het zwembad. Ik zorg dat ik gewoon het goedkoopste ding neerzet en het meeste eraan verdienen en het maakt mij helemaal niet uit als het er nog staat na afloop. Het mag van mij helemaal in elkaar vallen.” – Sven de Jager

Volgens Sven de Jager moet geld verdienen niet meer op plaats één staan. Dit is namelijk volgens hem en een andere deelnemer (Chelesta de Haas) de reden dat er negatieve nalatenschap is. Eén deelnemer benoemt expliciet de negatieve effecten op de lokale bevolking.

“Maar op zichzelf dat een aantal misstanden die altijd plaatsvinden rondom de Olympische Spelen namelijk dat bepaalde, er wordt ergens een stadion neergezet, alle mensen die daar wonen worden afgevoerd. De huizenprijzen stijgen gigantisch waardoor oorspronkelijke mensen die er wonen de huren niet meer kunnen betalen. Je ziet gewoon continu dezelfde dingen die er rondom de Olympische Spelen gebeuren. Nou gigantische investeringen in die ‘white elephants’.” – Ferdinand Sanders

Een gedeelte van de deelnemers geven net zoals Ferdinand Sanders aan dat deze ‘white elephants’ een negatief effect is van de Spelen. Ferdinand geeft ook aan dat deze negatieve effecten bij elke Spelen voorkomen. Ook uit de quotes van Jeroen van Beek en Sven de Jager komt naar voren dat deze effecten niet alleen bij individuele Spelen voorkomen, maar dat dit volgens hen gegeneraliseerd kan worden naar alle Spelen.

5.2.2. De keuze voor de Spelen

Gezien de negatieve effecten van de Spelen op zowel de bevolking van het land als de natuur is het volgens de deelnemers zaak om veranderingen te laten plaatsvinden. Maartje Kok en Hans Koopman spreken in dit kader over het creëren van positieve legacy:

“Dus toen hebben we gezegd, weetje, dit is ook wel iets wat we gewoon mooi kunnen teruggeven aan het land die zo veel mooie dingen doet voor het Paralympische sport.” – Maartje Kok

“Wij willen niet alleen medailles komen halen, maar we willen ook iets teruggeven.” – Hans Koopman

Maartje Kok geeft aan dat de landen die de Paralympische Spelen organiseren positief bijdragen aan de Paralympische sport. Om hen daarvoor te bedanken wil zij aan dit land iets teruggeven en op deze manier een positieve bijdrage hebben aan de gehandicapte sporters daar. Meerdere deelnemers benoemen net zoals Hans Koopman en Maartje Kok dat ze iets willen teruggeven aan de stad die de Spelen organiseert. De vraag is dan ook waarom tijdens de Spelen. In principe kan er altijd iets teruggeven worden, maar wat maakt de Spelen zo bijzonder om juist tijdens dit evenement iets terug te willen doen?

“Maar als je impact wilt maken dan blijven de Spelen hét sportplatform, hét sportevenement ter wereld. (...) De Spelen beginnen hoe dan ook in juli 2020 in Tokyo daar is geen uitstel nodig, dus er is heel veel rondom de Spelen zodat je zorgt dat je wel dingen voor elkaar krijgt. We zien dit als uitgelezen kans om op maatschappelijk gebied iets te betekenen.” – Theo Nijgh

Er komt bij meerdere deelnemers naar voren dat de Spelen hét sportevenement ter wereld zijn. Dit zorgt voor een bepaalde machtspositie. Deze positie geeft de mogelijkheid om dingen voor elkaar te krijgen. Uit de interviews komt naar voren dat de Spelen als een actor wordt gezien in het machtsveld, waarbij deze actor als geprivilegieerde wordt gezien en de bevolking als gemarginaliseerd. Ferdinand Sanders geeft redenen aan om verandering te laten plaatsvinden.

“Om meerdere redenen. Eén omdat er sociaal maatschappelijk echt iets aan de hand is en met sport daarin iets kan betekenen en tegelijkertijd omdat ze misschien zelfs een beetje last hebben van de Olympische Spelen op dit moment. En dan kan je ook afvragen is het niet een soort van verantwoordelijkheid van de internationale gemeenschap om juist voor dat gebied wat te doen.” – Ferdinand Sanders

Bij bovenstaande quote van Ferdinand Sanders komt naar boven dat het te maken heeft met een verantwoordelijkheidsgevoel. Dit gevoel wordt ook door enkele andere deelnemers benoemd. Het impliceert dat er een verantwoordelijkheid ligt bij een geprivilegieerde groep om de gemarginaliseerde groep te helpen. Hans Koopman geeft aan dat de wil er is om dit in beleid vast te leggen.

“En nou ik hoop dat we kunnen werken naar echt een soort officieel onderdeel van ons beleid op dit [positieve legacy] gebied. Dat we zeggen van ja, we leveren een maatschappelijke bijdrage.” – Hans Koopman

Meerdere deelnemers geven aan weinig vertrouwen te hebben in het IOC om zelf die verandering te maken. Ferdinand Sanders gaf de volgende quote:

“Maar ja de ervaring leert ook dat zij [IOC] niet uit zichzelf veranderen. Daarom zeg ik je moet het via dit soort kleine opstandjes. (...) Het IOC is op dit moment de ‘governing body’. Daar moet uiteindelijk de verandering plaatsvinden. Die komt denk ik niet zomaar. Daar moet echt druk op uitgeoefend worden om dat te doen.” – Ferdinand Sanders

Uit de interviews komt dat er een verantwoordelijkheidsgevoel heerst om als Nederlandse stakeholder niet alleen medailles te komen halen, maar ook iets positiefs achter te laten. Daarnaast

voelen zij ook de verantwoordelijkheid en noodzaak, omdat volgens hen het IOC niet zelf die verandering gaat maken. Het volgende thema geeft inzicht in welk opzicht de deelnemers verandering teweeg willen brengen middels de Spelen.

5.2.3. Middels legacy bij de Spelen de wereld veranderen

Dat de deelnemers niet bewust voor Japan kiezen, maar voor de Spelen komt ook in de quote van Hans Koopman naar voren. Hij is ervan overtuigd dat Nederland iets positief kan bijdragen voor een ander land. Zo zegt Hans Koopman het volgende:

“Weet je, zou kunnen zijn dat mensen zeggen van ja Parijs [Spelen 2024] en Los Angeles [Spelen 2028] die redden het wel zelf. Wat ik trouwens niet denk, (...). Zo van daar zijn geen problemen, daar kunnen we niet echt een bijdrage aan leveren en dat denk ik zelf wel.” – Hans Koopman

Net zoals Hans Koopman denkt het gros van de deelnemers dat Nederland een bijdrage kan leveren zowel de Spelen als het land. Niet alleen in niet-westerse landen, ook in de in het Westen gelegen landen zoals Frankrijk en Amerika. De Spelen zijn volgens het merendeel van de deelnemers hét evenement om een bijdrage te leveren. Hierbij zijn er verschillen tussen de participanten op welk gebied zij een bijdrage willen leveren.

“Het is ja, ik heb namelijk ook als droom inderdaad om de Olympische Spelen te verduurzamen. (...) En ik denk gewoon dat je met sport een hele andere ja deels laag van de bevolking kan bereiken, maar ook veel internationaler de duurzaamheid boodschap kan verspreiden.” – Chelesta van Leeuwen

“Kijk ik zie gewoon veel landen die het op zich op Paralympisch niveau wel goed doen, maar waar toch structuur om echt iedereen in beweging te brengen ontbreekt. (...) En door de manier waarop wij het organiseren in Nederland hebben wij ook veel kennis en ervaring erover. (...) ik heb mijn verhaal op zich in heel veel landen verteld. Dan zit iedereen in zo’n zaal van oooohhh jaaa, wat een goede aanpak. Dat past hier ook. Het past overal, daar ben ik van overtuigd. Alleen denken mensen er niet zo over na ofzo.” – Rachelle Zandvliet

Waar Chelesta van Leeuwen aangeeft vooral op de duurzaamheid te richten geeft Rachelle Zandvliet aan zich in te zetten op de gehandicaptensport. Er is dus een verschil op het gebied waar een bijdrage geleverd kan worden tussen de Nederlandse stakeholders. Er zijn dan ook tegenstrijdigheden op de quote of Nederland als enige land Japan kan helpen met de integratie van gehandicapten middels sport. Enkele deelnemers zeggen volmondig ja, terwijl een klein aantal deelnemers aangeeft dat dit niet zo is. Zo reageert Sven de Jager als volgt op de stelling.

“Nee natuurlijk niet. We lachen er wel om. (...) Het zit een beetje in Nederland denk ik, van ja wij weten toch wel het beste. Dat zit er wel een beetje in. Daar komen we ook heel ver mee. Dat overtuigend over de bunne brengen. Maar ja weet je, tuurlijk niet. Er zijn zat andere landen die daar allerlei dingetjes in kunnen bieden. De truc is natuurlijk om jezelf zo goed mogelijk te positioneren en een zo goed mogelijk verhaal te hebben.” – Sven de Jager

Wat naar boven komt bij de quote van Rachelle Zandvliet is dat ze haar eigen aanpak met betrekking tot gehandicaptensport als universeel werkzaam ziet. De meeste deelnemers zien een universeel aspect in wat zij doen. Het merendeel geeft wel aan dat er rekening gehouden moet worden met de context, zoals de cultuur van een land, om het universeel toepasbaar te maken. Er wordt daarnaast door drie deelnemers aangegeven dat de vraag vanuit het land zelf moet komen en niet moet worden opgelegd vanuit Nederland. Dit geeft bijvoorbeeld Elly de Waard aan:

“Voor de bevolking. Maar dan wel op de dingen waar wij ons kunnen onderscheiden. En niet vanwege een soort arrogantie van wij kunnen dat wel even doen. Maar iets vanuit de lokale kant ook een vraag komt.” – Elly de Waard

Naast Elly de Waard geeft Hans Koopman ook aan dat eerst de vraag gesteld moet worden aan Japan. Door deze vraag te stellen kwam dan ook naar voren dat Japan het idee heeft dat Nederland meer kennis heeft over gehandicaptensport volgens Hans Koopman.

“Namelijk naar Japan gaan en vragen (...) hoe kunnen wij vanuit Nederland jullie in Japan helpen om een probleem op te lossen of een achterstand inhalen. (...) En wat ik heel interessant vond eigenlijk, uit alle gesprekken kwam, dat de positie van mensen met een beperking dat die in Japan heel zwak is of dat mensen met een beperking achtergesteld zijn en dat dat iets is waar ze vinden dat ze aan willen werken, maar ook vinden dat ze eraan moeten werken.” – Hans Koopman

Hans Koopman geeft dus aan dat de Japanners zelf vroegen of Nederland kon helpen om de positie van mensen met een handicap te verbeteren, omdat zij denken dat Nederland hierin verder is.

Om toekomstbestendige veranderingen te realiseren in Japan geven twee deelnemers aan dat zij zich bewust richten op de beleidsmedewerkers. Als namelijk de kennis wordt overgebracht op de beleidsbepalers dan kunnen die het beleid in Japan daarop aanpassen en zo grootschalige en toekomstbestendige veranderingen plaatsvinden volgens deze deelnemers. Om dit deze veranderingen te bewerkstelligen wordt er een tactiek toegepast op de beleidsbepalers volgens Hans Koopman.

“Ja en dan weliswaar alleen de inhoudelijke mensen, dus we nemen niet gehandicapten mee hiernaartoe. Echt alleen de mensen die daar dan ook verder moeten met het implementeren. (...) En ik zeg het maar even heel, heel simpel. Ik zat dan in Japan en ik dacht ja wat is dit nou, ze weten niet waar het om gaat, het komt niet binnen bij hun. En toen kwamen ze hier en toen viel plotseling alles op zijn plek. (...) Toen dachten ze nu snap ik wat we steeds te horen hebben gekregen. Of nu snap ik waarom de Nederlanders dit wel doen en dit niet. (...) En wat meerdere mensen van de Japanse delegatie zeiden is dat ze zo verbaasd waren dat de mensen met een beperking zo vrolijk waren hier.” – Hans Koopman

Naast het overbrengen van de kennis door taal wordt er in dit geval dus ook gebruik gemaakt van het zelf te laten zien en ervaren geeft Hans Koopman aan. Er worden dan ook geen gehandicapten meegenomen naar Nederland, maar beleidsbepalers. Eerder werd er aangegeven dat er gebruik gemaakt moet worden van vertalers om kennis over te kunnen brengen, daar Nederlanders de Japanse taal niet machtig zijn. Dit wordt door de deelnemer (Rachelle Zandvliet) als iets negatiefs ervaren, aangezien zij niet de regie heeft over hoe haar verhaal wordt gebracht naar de Japanners. Er kan dus geïmpliceerd worden dat als er een taalbarrière is dat het zelf zien en ervaren van de aanpak van Nederland in dit geval extra toevoeging geeft aan het overbrengen van dit verhaal.

Er wordt door enkele deelnemers expliciet aangegeven dat ze door het bijdragen aan positieve legacy van de Spelen de wereld kunnen veranderen op het gebied van duurzaamheid en de integratie van gehandicapten middels sport. De aanpak van Nederland op deze gebieden is volgens het merendeel van de deelnemers realiseerbaar in zowel westerse- als niet-westerse landen. Zij zien hun aanpak dan ook als iets universeels, waarbij wel rekening gehouden moet worden met de cultuur van het betreffende land bij het implementeren. Door niet alleen aan kennisoverdracht te doen middels taal, maar ook door het zelf zien proberen enkele deelnemers veranderingen te realiseren in de instituties van het land.

5.3. Het gaat om het grotere plaatje

5.3.1. Marketingcampagne Nederland

Bij de interviews komt naar voren dat enkele deelnemers naast het doel om de wereld te veranderen door bij te dragen aan de legacy van de Spelen ook een ander doel hebben. Deze doelen zijn meer intern gericht. Theo Nijgh geeft hier een voorbeeld van.

“Uiteindelijk is de droom om de Spelen naar Nederland te halen en dan op de voorgrond te zitten en mee mogen te bepalen hoe het eraan toe gaat en dan radicaal anders organiseren. Niet een beetje anders, maar enorm anders. Op onze manier.” – Theo Nijgh

Theo Nijgh geeft dus aan dat het doel is om uiteindelijk de Spelen in Nederland te organiseren en dit dan ook radicaal anders te doen. Er zijn nog meer doelen. Deze worden aangegeven door Ferdinand Sanders en Elly van de Waard.

“Ze [Nederland] willen sowieso het verhaal vertellen dat wij innovatieve bedrijven hebben. Nou ja, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid. Dat zou een thema kunnen zijn. Nou dat wil je laten zien, je wilt ook laten zien dat je echt begrepen hebt hoe sport bij kan dragen aan de ontwikkeling. Nou en die combinatie wil je als een soort, beetje gaan branden als van, de Nederlandse manier van werken en als je zo bekend kunt komen te staan in de wereld ja denkt men dat het dus, (...) We denken dat we Nederlandse bedrijven kunnen helpen om internationaal zaken te doen. En we denken dat we diplomatiek beter op de kaart staan dat we als Nederland over meer dingen kunnen meepraten.” – Ferdinand Sanders

“We komen hier niet alleen om medailles te halen, maar komen ook echt hier van Nederland. We willen er ook beter van worden we willen ons laten zien, maar we willen ook echt uhm gezamenlijk weet je die bilaterale relatie versterken.” – Elly van de Waard

Ferdinand Sanders geeft aan dat door het actief bijdragen aan de Spelen op het gebied van legacy Nederland meer diplomatiek op de kaart wil staan. Het lijkt dus dat er naast externe doelen op het gebied van de wereld veranderen er ook deelnemers met interne doelen zijn. Deze interne doelen zijn gericht op het versterken van Nederland op meerdere gebieden, zoals diplomatiek, internationale handel en de bilaterale relaties. Ferdinand Sanders heeft het ook over het ‘branden’ van de Nederlandse manier van werken. Theo Nijgh geeft inzicht in de uitvoering hiervan.

*“Toen heeft Buitenlandse Zaken ons gevraagd om iets op te zetten wat The Other Games heet. Wilde we eigenlijk een oranje strik om alles wat er al gebeurde. Ja dan kom je in de wereld van diplomatie en Buitenlandse Zaken, omdat het dan voor buitenland belangrijk is. We komen als Nederland iets brengen. Niet als Cruyff Foundation, als NOC*NSF, maar vanuit Nederland komen we iets brengen.” – Theo Nijgh*

Er is dus behoefte van BuZA om een oranje strik om de initiatieven van Nederland rondom de Spelen te bevestigen en deze ‘The Other Games’ te noemen. Er blijkt dat er al acties verricht om dit platform op te richten. Er blijkt wel dat de organisaties verschillen gereageerd wordt op dit initiatief. Zo geeft Maartje Kok aan dat zij hier wel voor open staat mits de intenties duidelijk zijn.

“Als dat betekent dat we met z’n allen meer kunnen doen, dan zou ik zeggen doen. Maar als het is van kijk eens Nederland hoe goed we wel niet zijn. Ik weet het niet.” – Maartje Kok

Hierbij is er dus een discrepantie in de behoefte die BuZa heeft met het verenigen van de initiatieven en de wensen die andere stakeholders hiermee hebben.

Er is dus een contrast te vinden bij de topic ‘Middels de Spelen de wereld veranderen’ en ‘Marketingcampagne Nederland’, waarbij bij eerstgenoemde vooral naar voren kwam dat de deelnemers een positieve bijdrage willen leveren aan de rest van de wereld. Bij laatstgenoemde komt naar voren dat enkele deelnemers ook voordelen zien voor henzelf of voor Nederland in het algemeen. Het type organisatie waar de deelnemers werkzaam zijn is hierbij van invloed op dan wel meer gefocust is op de externe voordelen dan wel de interne voordelen. Daarnaast blijkt ook dat er een ander intern doel mee gepaard gaat. Dit wordt inzichtelijk gemaakt in de volgende topic.

5.3.2. Met legacy gericht op de Spelen invloed uitoefenen op Nederland zelf

Uit de interviews komt naar voren dat enkele deelnemers zien dat het bijdragen aan de legacy bij de Spelen ook een verandering teweeg kan brengen in Nederland. Dit komt mede naar voren in de quote van Elly van de Waard.

“Je ziet ook in de laatste brieven van Volksgezondheid, Wetenschap en Sport ook heel erg staat we willen economische maatschappelijke spin-off organiseren van de evenementen die we hier organiseren. Dan roep ik altijd leer van de dingen die we in het buitenland doen. Daar werken we zo al eigenlijk, heel geïntegreerd.” – Elly van de Waard

Bovenstaande quote van Elly van de Waard impliceert dat Nederland verder is met het behalen van de doelen met betrekking tot de economische maatschappelijke spin-off van mega sportevenementen in het buitenland dan in Nederland zelf. Dit geeft aan dat het beleid met betrekking tot sportevenementen in het buitenland en het binnenland met elkaar verschilt. Het lijkt dus alsof met de doelen die de deelnemers hebben in het buitenland een deelnemer ook verandering teweeg willen brengen op het beleid in Nederland met betrekking tot sociaal maatschappelijke programma’s en duurzaamheid bij (mega) sportevenementen. Hoewel het buitenlandbeleid dus invloed kan hebben op het binnenland beleid volgens Elly, vinden sommige deelnemers ook dat het binnenland beleid wel moet corresponderen met de handelingen die in het buitenland worden verricht.

“Dan zul je zien en dat kan ook niet anders dat dan ook allemaal evenement organisatoren in Nederland daar echt aandacht aan moeten besteden. Het is natuurlijk een totaal raar verhaal dat wij in Tokyo zouden zeggen van hé pas op met je plastic en ieder sportevenement wat wij hier organiseren zit iedereen nog met zijn spa rood uit plastic beker te drinken. (...) Je zult een soort spin-off van zien een soort awareness, bewustwording richting de organisaties hier [Nederland] om bijvoorbeeld meer milieubewust te zijn bij het organiseren van sportevenementen.” – Ferdinand Sanders

Zelf niet het goede voorbeeld geven kan een negatieve invloed hebben op de geloofwaardigheid van de veranderingen die Nederland met de Spelen wil maken geeft Ferdinand Sanders aan. Zo geeft hij aan dat Nederland het niet kan maken om in Nederland niet de handelingen te verrichten die men wel verwacht van organisatoren van mega sportevenementen in andere landen. Er zou dus volgens Ferdinand consistentie moeten zijn in het beleid dat men wil uitvoeren in het buitenland en de handelingen die worden uitgevoerd in Nederland.

Daarnaast geeft Elly de Waard aan dat het verbinden van maatschappelijke programma’s aan de Spelen ook door het bedrijfsleven wordt gewenst.

“Uhm daarnaast heb je ook wel vrij veel bedrijven die uhm weet je die rondom de Olympische Spelen toch ook met compliance regels zitten. Ze kunnen niet zomaar hun klanten of gasten uitnodigen om naar de Olympische Spelen te komen. Gewoon om een reisje en een ticket aan te bieden. Oké, dat mag niet meer in principe. Er moet wel een soort programma aan vast

zitten en de bedrijven willen dat ook graag. Het is wel echt hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en ze willen ook graag rondom een thema samenwerken met de overheid.” – Elly van de Waard

Elly van de Waard geeft aan dat door het maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) bedrijven anders omgaan met geld investeren in de Spelen en dat dit ook uit eigen interesse komt van de bedrijven. Het lijkt dan ook dat er sprake is van MVO als er actief wordt bijgedragen aan de legacy van de Spelen. Het zorgdragen voor een focus op maatschappelijk verantwoord ondernemen tijdens de Spelen ligt volgens Theo Nijgh ook bij de bedrijven. Echter moeten ze hier nog wel bij geholpen worden, volgens hem.

“Maar ik heb me verbaasd over de budgetten. Miljoenen. En totaal een gebrek aan inhoud. (...) Als bedrijf in Londen kom je hier nog wel mee weg. Maar als je naar Kaapstad gaat of Rio de Janeiro of Beijing of Sochi met gigantische ongelijkheden en je komt daar alleen maar om het te beleven en weg te gaan. Dan sla je als bedrijf de plank mis” – Theo Nijgh

Er wordt door Theo Nijgh aangegeven dat een bedrijf de plank mislaat als zij niet bezig zijn met de maatschappelijke problematiek tijdens de Spelen die plaatsvinden in niet-westerse landen. Theo Nijgh geeft daarnaast in zijn interview aan dat bedrijven wel geholpen moeten worden om de budgetten ook te gaan spenderen aan sociaal maatschappelijke projecten, aangezien bij vorige Spelen de bedrijven geen inhoudelijke programma's draaiden. Het positief bijdragen aan de legacy vanuit Nederland kan dus invloed hebben op de Nederlandse commerciële bedrijven om hun budgetten niet alleen voor hun eigen plezier in te zetten bij de Spelen, maar ook om een impuls te geven aan de maatschappelijke projecten middels MVO.

5.4. Legacy als politiek spel

5.4.1. Invloed van Nederland

Zoals naar voren komt in de eerdere thema's zijn er deelnemers die vinden dat Nederland moe ten kan bijdragen aan de verandering van de Spelen. Bij de data-analyse kwam naar boven dat er deelnemers zijn die weinig vertrouwen hebben dat het IOC die verandering zelf gaat maken. Vrijwel alle deelnemers geven aan dat de verandering van onderop moet komen. Echter leggen ze hier wel een nuance in. Zo geven enkele participanten aan dat er zonder intenties van bovenaf, oftewel het IOC, het moeilijk is om deze verandering plaats te laten vinden.

“Nou, omdat ik dus denk dat de verandering van onderop gaat komen en niet vanuit het IOC, omdat ze gewoon vastzitten in een aantal governance structuren. (...) Ik heb er geen vertrouwen in dat die van bovenaf gaat komen.” – Chelesta van Leeuwen

“Als er ergens veranderingen ook echt effect kunnen hebben is het vanuit het IOC. Dat is waar het allemaal gebeurd rondom de Spelen. Dat is de grootste verandering.” – Theo Nijgh

Er is dus sprake van een wisselwerking tussen het IOC en de overige stakeholders volgens deze deelnemers, waaronder Nederlandse organisaties met betrekking tot het aanpassen van de Spelen. Het IOC zal niet uit zichzelf veranderen geeft Chelesta aan en zonder het IOC kunnen de veranderingen geen effect hebben volgens Theo Nijgh. Nederland kan niet alleen deze druk van onderaf uitoefenen geeft Sven de Jager aan in de volgende quote:

“Onze politiek is altijd dingen samendoen. Er is nooit één iemand die alles mag. (...) Nederland is veel te klein om een deuk in een pakje boter te slaan.” – Sven de Jager

Door Sven de Jager wordt aangegeven dat Nederland te klein is om echt druk uit te oefenen op het IOC. Peter Horstman geeft echter aan dat Nederland wel is opgevallen bij het IOC met de innovatieve manier waarop Nederlandse organisaties (mega) sportevenementen organiseren.

“Maar voor veel buitenlandse partijen is dat toch wel behoorlijk innovatief hoe wij dingen organiseren en dat geldt denk ik ook wel voor de legacy daaromheen. Dus ik denk dat we daarin toch wel een visitekaartje hebben afgegeven. Het is denk ik ook niet voor niks dat Thomas Bach [voorzitter IOC] naar Den Bosch komt.” – Peter Horstman

De voorzitter van het IOC, Thomas Bach, komt dus volgens Peter Horstman naar Nederland om een wereldkampioenschap bij te wonen. Uit de quote komt naar voren dat Nederland een goed voorbeeld heeft gegeven door het innovatief neerzetten van sportevenementen en hier ook legacy aan te koppelen. Nederland heeft dus hierdoor wel invloed op het IOC. Dat Nederland invloed heeft komt mede door de koploperspositie die de deelnemers aangeven dat Nederland dit heeft als het gaat om gehandicaptensport, duurzaamheid bij sportevenementen en het bijdragen aan positieve legacy bij de Spelen. Dit heeft volgens Ferdinand Sanders de volgende reden:

*“Wat denk ik ook een rol speelt is wij hebben een heel bijzondere sportinfrastructuur in Nederland, namelijk dat NOC*NSF eigenlijk twee organisaties zijn. De topsport en breedtesport is nu als één. De maatschappelijke betekenis van sport vinden we heel normaal om over te praten ook met NOC*NSF. Daar is Nederland een uitzondering in. De meeste landen hebben alleen maar een NOC, die zijn alleen gericht op de topprestaties en het steunen van de atleten.” – Ferdinand Sanders*

De governance structuur van NOC*NSF heeft dus invloed op de koploperspositie op het koppelen van maatschappelijke betekenis aan topsport. Deze positie impliceert dat andere landen dus achterlopen. Theo Nijgh noemt een speciaal woord dat de, volgens hem, succesvolle aanpak van Nederland met betrekking tot het organiseren van sportevenementen aanduidt.

“De Dutch Approach is wel over heel de wereld bekend over de aanpak van sportevenementen. Ik denk wel dat die koplopers rol wel een hele goede reden is dat we dit kunnen doen.” – Theo Nijgh

Door het woord ‘Dutch Approach’ te gebruiken impliceert Theo Nijgh dat Nederland een unieke aanpak heeft die de koploperspositie rechtvaardigt. Vrijwel alle deelnemers bevestigen dat Nederland een koplopersrol heeft in de interviews. De medaillespiegel is hierbij ook van belang volgens een deelnemer. Dat blijkt als Elly van de Waard wordt gevraagd of deze medaillespiegel belangrijk is om ook aanzien te krijgen.

“Nou, ik wil zeggen, Van uhmmm niet. Maar het is wel zo. Weetje een [sporter] die in Rio zich heel erg heeft uitgesproken over de situatie in de baai en dat toen ook aanpassingen zijn gedaan. Dat doet hij natuurlijk ook met een Olympische medaille om zijn nek. Dan wordt er wel geluisterd. Dus tuurlijk die medaillespiegel is ook belangrijk.” - Elly van de Waard

Dit geeft dus weer welk invloed een medaille of een medaillespiegel heeft op de machtsrelatie van een land op andere landen en het IOC. Immers geeft Elly van de Waard aan dat een sporter door het hebben van een medaille macht kon uitoefenen en zo een verandering kon laten plaatsvinden. Dit zorgt dus dat het winnen van medailles een persoon een bepaalde status geeft volgens Elly, alsmede dat de gehele medaillespiegel belangrijk is voor de status van Nederland. Deze status is dan ook sport overstijgend, want sporters kunnen op deze manier ook mensen overtuigen op andere gebieden zoals milieu in dit voorbeeld. Niet alleen de medaillespiegel heeft invloed hierop volgens een andere deelnemer. Er komt namelijk ook naar boven dat er met positieve verbazing wordt gekeken door

andere landen naar het aantal Paralympische sporters die door Nederland worden afgevaardigd bij zowel de Zomer- als Winterspelen. Dit zorgt ervoor dat anderen ook naar Nederland gaan opkijken volgens de deelnemer.

Nederland heeft dus een bepaalde positie in het legacy-speelveld. De vraag is ook waarom stakeholders vanuit deze positie invloed willen uitoefenen op de legacy creatie tijdens de Spelen. Sven de Jager en Stijn Buitendijk geven hier inzicht in:

“Misschien wel uit hetzelfde optiek, dat we denken dat we het beter weten en in die optiek van nou we kunnen je ook leren hoe het moet dan laten we het zien. Iets paternalistisch heeft het denk ik wel. Het gevoel dat je net een stapje verder bent.” – Sven de Jager

“Volgens mij wij als Nederlands gaan altijd al in onze geschiedenis de wereld over en beïnvloeden zaken. (...) Dus ja voor sommige landen is het heel gek misschien dat wij in Japan legacy willen nalaten, maar wij proberen gewoon onze ‘lessons learned’ daar te implementeren en daar natuurlijk zelf ook wat aan over te houden. (...) Maar ik denk wel dat $1+1=2$, wat we vroeger deden doen we nu nog steeds. Waarom gingen wij naar Indonesië en daar mensen Nederlands leren. Ook deels om hen wat te brengen, maar ook deels om daar wat te halen. En misschien doen we dat nog steeds, kijk maar naar onze sportevenementen. En aan de andere kant we hebben ook veel kennis.” – Stijn Buitendijk

Sven de Jager geeft aan dat de wil van Nederlandse organisaties om een positieve bijdrage te leveren aan andere landen voortkomt uit paternalisme. Stijn Buitendijk koppelt de wil om legacy achter te laten direct met de kolonisatie tijdperk van Nederland. Dit impliceert dat de wil om bij te dragen aan de positieve legacy eigenlijk hoort bij de gedachtegang van Nederland om anderen iets te leren aangezien Nederland een stapje verder is. Dat Nederland in de woorden van Stijn Buitendijk iets wil brengen en wil halen komt ook naar boven in de thema's 'Marketing Campagne Nederland' en 'Middels legacy bij de Spelen de wereld veranderen'. Bij deze thema's wordt inzichtelijk gemaakt dat enkele deelnemers ook interne drijfveren hebben om bij te dragen aan de legacy, zoals het versterken van hun eigen machtspositie. Daarnaast blijkt dat er deelnemers zijn die middels de legacy bijdrage bij Spelen in andere landen Nederland wil stimuleren om het eigen beleid m.b.t. tot bijvoorbeeld evenementenbeleid te veranderen.

Er moet volgens enkele deelnemers invloed uitgeoefend worden op het IOC vanuit Nederland om de 'Dutch approach' wereldwijd te maken. Er wordt door meerdere deelnemers aangegeven dat NOC*NSF een belangrijke rol heeft bij het druk uitoefenen op het IOC.

*“En via dit soort dingen merk je ook dat NOC*NSF meer body heeft uh in overleg met IOC om te zeggen van ja weet je als we dan de Youth Olympic Games in Senegal doen, dan willen wij als Nederland ook het voortouw nemen om te zorgen dat daar legacy ontstaat.” – Elly van de Waard*

Het hebben van een directe relatie met het IOC kan dus positief zijn voor Nederland geeft Elly de Waard aan. NOC*NSF is de organisatie die volgens enkele deelnemers op het scherp van de snede zit aangezien zij directe overleggen hebben met vertegenwoordigers van het IOC. Door de koploperpositie en het geven van het goede voorbeeld krijgt Nederland het ook voor elkaar om invloed uit te oefenen. Zo blijkt dat de voorzitter van het IOC naar Nederland komt om met eigen ogen te zien hoe deze 'Dutch approach' er in de praktijk uit ziet. De vraag is dan ook in hoeverre er invloed is op de positie van het IOC. Dat wordt in de volgende topic besproken.

5.4.2. Positie van het IOC

Enkele deelnemers geven aan dat de positie van het IOC aan het wankelen is door druk van buitenaf. Dit komt bijvoorbeeld duidelijk naar voren in de quote van Jeroen van Beek.

“Pure paniek, dat is echt pure paniek. (...) En dit dubbelbesluit is nooit van tevoren afgesproken dat dat zo zou gaan.” - Jeroen van Beek

Er is door het IOC een dubbelbesluit gemaakt. In één keer zijn de Spelen van 2024 en 2028 vergeven aan respectievelijk Parijs en Los Angeles. Die pure paniek is volgens Jeroen van Beek het resultaat van de druk die het IOC ervaart van de buitenwereld. Door druk van buiten heeft het IOC dus een andere handeling ondernomen dan in het beleid staat opgeschreven. Ook Theo Nijgh beaamt aan dat de druk op het IOC heeft gezorgd voor veranderingen in hun gedrag en handelen.

“Agenda 2020 van IOC is daar een belangrijke in. Dat ze zelf al doorhebben dat dingen anders moeten. (...) Daar is het IOC ook mee bezig om de negatieve impact, de negatieve legacy te verminderen en de positieve vergroten. En ze moeten wel anders wil nooit iemand een evenement.” – Theo Nijgh

Theo Nijgh geeft aan dat het IOC deze verandering ook moet maken, omdat anders niemand meer de Spelen wil organiseren. Echter is alleen het opstellen van Agenda 2020 niet voldoende om het bestaansrecht van de Spelen te behouden volgens hem en een handvol andere deelnemers.

“Nu ligt de legacy verantwoordelijkheid niet eens bij het IOC, maar bij de ‘local organising committee’ en eigenlijk de gemeente. De gemeente Rio is eigenlijk verantwoordelijk dat de stadions worden omgebouwd tot scholen. De gemeente Rio is failliet, het land is failliet. Niemand van het IOC kijkt om zegt van jongens dit is al negen jaar geleden met elkaar afgesproken en beloofd. Als jullie het bid zouden krijgen zouden jullie dit doen. Maar niemand, ze [IOC] zijn alleen maar bezig met Tokyo.” – Theo Nijgh

Uit bovenstaande quote komt naar voren dat er deelnemers zijn die vinden dat het IOC niet hun volledige verantwoording neemt bij het daadwerkelijk uitvoeren van de legacy doelen die voorafgaand in het bidproces zijn vastgelegd. Jeroen van Beek geeft inzicht in de politieke positie die het IOC in de wereld bezit.

“En er is niks wereldwijder dan het IOC. (...) Dus er zijn meer landen lid van het IOC of de FIFA dan van een Verenigde Naties.” – Jeroen van Beek

Jeroen van Beek zegt dat het IOC qua ledenaantal één van de meest wereldwijde organisaties in de wereld is. Het laat zelfs de Verenigde Naties achter zich qua aantal leden. Hij geeft in zijn interview ook aan dat landen hun lidmaatschap bij het IOC zien als bestaansrecht. Dit laat zien hoe machtig de positie is van IOC is in het internationale politieke speelveld. Door deze machtspositie hebben zij ook invloed op Nederlandse stakeholders volgens deelnemers, zoals Chelesta van Leeuwen.

“Omdat iedereen als de dood is voor het IOC. (...) Je ziet daarom denk ik ook dat ze [Nederlandse organisaties] het meer op het sociale doen, want dat is veiliger. Het moment dat je het op het ecologische doet dan heb je misschien wel een politieke uitspraak over de Olympische Spelen dat het anders moet weet je.” – Chelesta van Leeuwen

Deze machtspositie van het IOC heeft volgens Chelesta en het gros van deelnemers invloed op de activiteiten die Nederlandse stakeholders ondernemen. Zo geeft Chelesta aan dat ze hierdoor op niet-tastbare legacy gaan zitten, namelijk het sociale gedeelte. Dit impliceert dat er minder snel een politieke uiting gekoppeld kan worden aan niet-tastbare legacy en het IOC dit niet opvat als

tegenbeweging. Wat weer negatieve gevolgen kan hebben voor de relatie tussen Nederland, Nederlandse organisaties en het IOC.

Uit de uitspraken van de deelnemers komt samenvattend naar boven dat het legacy speelveld een dynamisch veld is, waarbij het IOC en de Nederlandse stakeholders continu in beweging zijn. Een beweging van één partij in dit veld heeft invloed op de bewegingen van de overige stakeholders. Al blijkt dat sommige organisaties, zoals het IOC, zorgen voor grotere effecten op de beweging van haar stakeholders dan vice versa.

Hoofdstuk 6 – Analyse

In hoofdstuk 5 zijn de resultaten van de data-analyse behandeld, geïnterpreteerd en kritisch bekeken. In dit hoofdstuk wordt er door middel van het analyse-kader wat is gevormd middels het theoretisch kader en het literatuuronderzoek de resultaten bestudeerd. De analyse is gestructureerd aan de hand van de drie discourses die uit deze resultaten naar boven komen. Aan de hand van het bespreken van deze discourses worden de deelvragen beantwoord.

‘Met Japan is het moeilijk samenwerken’-discourse

Uit de resultaten komt naar voren dat de deelnemers niet bewust hebben gekozen om een bijdrage te leveren aan de legacy van de Spelen in Japan. De redenen die worden gegeven om bij te dragen aan de legacy zijn namelijk vooral gericht op de Spelen in het algemeen. Zo wordt door de deelnemers aangegeven dat Japan eigenlijk helemaal niet handig is. Het ligt ver weg, er is een groot verschil in cultuur en er is sprake van een taalbarrière. De cultuur van de Japanners wordt over het algemeen ook als minder beschouwd door de deelnemers. Zo gebruiken de deelnemers negatief geladen woorden, zoals ‘misvormd’ en ‘handelingsverlegenheid’ om de Japanse cultuur te beschrijven. Zo wordt ook aangegeven door een deelnemer dat Japan achterloopt in de kennis van gehandicaptensport. Volgens Foucault (1966) komen de discourses die individuen gebruiken naar boven door middel van taal. Door woorden zoals ‘achterloopt’, ‘misvormd’ en ‘handelingsverlegenheid’ kan de disciplinaire macht inzichtelijk gemaakt worden. Deze woorden laten namelijk zien dat er sprake is geweest van categorisering, normalisering en surveillance. Dit zijn de drie technieken van disciplinaire macht volgens Foucault (1970). Het oriëntalisme van Said (1978) legt hierbij de nadruk op de disbalans tussen het dominante Westen en het gemarginaliseerde Oosten. Het negatieve waardeoordeel dat de deelnemers van dit onderzoek geven aan de Japanners geeft dan ook weer dat er in deze machtsrelatie sprake is van een geprivilegieerd Nederland en een ondergeschikt Japan. Er komt dan ook een aanname naar boven dat de kennis op het gebied van gehandicaptensport in Nederland van een hoger niveau is dan die van Japan.

De culturele- en taalbarrière zorgen er volgens de deelnemers voor dat het moeilijk is om samen te werken met Japanners. Een manier om toch een samenwerking te initiëren blijkt doordat deelnemers hun handelen en gedragingen bewust gaan aanpassen om zo de kennis over te brengen en het handelen van de Japanners te beïnvloeden. Er wordt bijvoorbeeld bewust gebruik gemaakt van een hoge hiërarchische positie door één deelnemer. Daarnaast geeft een andere deelnemer aan dat er gebruik gemaakt wordt van een ‘insider’ in het contact met de Japanners om zo meer invloed uit te kunnen oefenen. Dit wordt dan ook gezien als een belangrijk onderdeel om zaken te kunnen doen met een ander land, zoals Japan. Volgens Miller (2002) heeft het zijn van een insider of outsider effect op de mogelijkheden om verandering te bewerkstelligen. Zo suggereert Miller dat insiders een betere positie hebben om veranderingen teweeg te brengen: *“Change initiated by an insider takes place much more quickly and penetrates more deeply in the organization than change urged on by an outsider.”* (Miller, 2002). Uit de resultaten blijkt dat een deelnemer dit ook zo ervaart. Er is dus een

aanname dat er een insider nodig is om de gewenste handelingen en veranderingen te kunnen bewerkstelligen in een land zoals Japan.

De resultaten laten zien dat door de taalbarrière het nodig is om gebruik te maken van vertalers om te kunnen communiceren met Japanners. In een quote van Rachele Zandvliet is te zien dat zij het niet fijn vindt dat zij niet de volledige regie heeft over hoe haar kennis wordt overgebracht door deze vertaler. Door de tussenkomst van een vertaler is het twijfelachtig volgens de deelnemer of de kennis die zij wil overbrengen m.b.t. gehandicaptensport en als waarheid beschouwt goed overkomt op de Japanners. Dat een vertaler invloed heeft op het overbrengen van de discourses wordt bevestigd door Gentzler (2002). Hij spreekt van een vertaler discourse, waarbij vertalers invloed hebben op de tekst. Zij analyseren namelijk de tekst met een bril van hun eigen cultuur. Dit kan ervoor zorgen dat er een verschil is in datgene wat de deelnemer zegt en datgene wat de Japanners uiteindelijk horen. Alleen als een discourse goed overkomt kan het denken, handelen en ervaren van de Japanners worden beïnvloed volgens Foucault (1972). Oftewel het nodig hebben van een vertaler om de discourses over te brengen in taal heeft invloed op hun geprivilegieerde positie. Er wordt dan ook geanticipeerd op deze belemmering. Japanse beleidsbepalers worden meegenomen naar Nederland waar ze zelf kunnen zien en ervaren hoe het er in Nederland aan toe gaat. Er blijkt dan ook uit de interviews dat dit bezoek een positief effect heeft. Er wordt door deelnemer Hans Koopman aangegeven dat de Japanners door het bezoek eindelijk doorhebben wat de deelnemers bedoelen. Het lijkt er dan ook op dat het zelf zien of ervaren van de 'regimes of truth' van het geprivilegieerde land een positief invloed heeft op het overbrengen van discourses als het niet mogelijk is om via taal direct te communiceren.

'Het Westen is het beste'-discourse

Uit de resultaten komt naar voren dat het idee heerst dat Nederland in elk land kan bijdragen aan maatschappelijk problemen. Dit geeft dan ook mede aan dat de deelnemers bewust voor de Spelen kiezen om bij te dragen aan de legacy en niet specifiek voor Japan. De negatieve effecten van de Spelen worden door de deelnemers als reden genoemd om deze keuze te maken. Er is een overlap in de negatieve effecten die de deelnemers benoemen en die worden besproken in het literatuuronderzoek (Mitrofanova et al, 2015; Preuss, 2015) Er wordt aangegeven door een deelnemer dat er niet alleen een bijdrage geleverd kan worden aan niet-westerse landen, maar ook in westerse landen zoals Parijs en Los Angeles. Zo wordt de aanpak met betrekking tot de integratie van gehandicapten middels sport in Nederland als universeel werkbaar gezien. Dit is in lijn met het postkolonialisme. Deze theorie geeft aan dat westerse landen hun eigen discourses zien als universeel werkbaar. In dit onderzoek komt wel naar voren dat de lokale actoren hun eigen wensen en behoefte uit kunnen spreken. Dit biedt dus tegengewicht aan het postkolonialisme en weerlegt Henry en Hwang (2018) die stellen dat bij 'sport for development' deze ruimte niet wordt gegeven aan de lokale actoren en op deze manier geopolitieke machtsdynamieken te camoufleren. Dat westerse landen hun eigen programma's als universeel zien komt volgens Michel Leiris (1950) doordat het Westen eeuwenlang gesproken heeft voor de rest van de wereld. Dit heeft gezorgd en zorgt nog steeds voor een disbalans tussen het Westen en de rest van de wereld. Het Westen, waar Nederland onder valt, wordt door deze positie geprivilegieerd en de anderen gemarginaliseerd of worden als ondergeschikt bestempeld. Uit de resultaten komt dit naar voren door de woorden die de deelnemers gebruiken. Er wordt bijvoorbeeld aangegeven dat Nederland een koplopperspositie heeft op bepaalde gebieden, zoals de integratie van gehandicapten middels sport en het verbinden van duurzaamheid en legacy aan sportevenementen.

De deelnemers geven echter ook aan dat Nederland niet op alle gebieden voorloopt. Er wordt daarentegen ook niet aangegeven dat niet-westerse landen beter zijn op die andere gebieden. Daarnaast worden ook negatief geladen woorden gebruikt voor de kennis en vaardigheden van Japan.

Zo wordt er gezegd door de deelnemers dat Japan achter loopt op het gebied van de integratie van gehandicapten. Deze categorisering zitten vol met waarde oordelen, wat het resultaat is van de disciplinaire macht. Volgens Foucault (1975) zorgen deze waardeoordelen dan ook voor surveillance. Het oriëntalisme stelt dat deze surveillance door een westerse bril wordt gedaan bij Japan en dat dit ook zorgdraagt dat Japan zichzelf gaan surveilleren aan de hand van deze westerse bril (Sardar, 1999). Door deze surveillance wordt Japan als ondergeschikte gezien en Nederland geprivilegieerd. Als gevolg van deze surveillance wordt er een samenwerking aangegaan waarbij Nederland haar kennis kan overdragen aan de Japanners. Zo wordt ervoor gezorgd dat de Japanners ook richting de door het Nederlands opgestelde norm komen. Volgens Michel Leiris (1950) raakt dit ook aan het postkolonialisme. Hierbij wordt namelijk aangegeven dat er een disbalans is tussen het Westen en de overige werelddelen. Dit disbalans wordt gecreëerd, omdat het Westen de overige landen door een gekleurde bril bekijkt en beoordeeld. Deze bril is gekleurd door de heersende discourses in het Westen, waar Nederland onder valt. Deze in het Westen gebruikte discourses worden meer als 'waarheid' gezien, mede door hun geprivilegieerde positie. Het lijkt er dan ook op dat de data uit dit onderzoek aangeeft dat het gebruik van legacy kan bijdragen aan het helpen van andere landen om de norm naar de Nederlandse/westerse maatstaven te krijgen, waarbij de deelnemers vooral aangeven dat dit voorkomt uit een internationaal verantwoordelijkheidsgevoel. Uit de resultaten blijkt dat dit internationaal verantwoordelijkheidsgevoel afkomstig is van het gevoel dat Nederland een stapje verder is. Dit gevoel van een stapje verder zijn impliceert dat de deelnemers zichzelf zien als geprivilegieerde groep. Het blijkt dus dat het zijn van de geprivilegieerde groep zorgt voor een verantwoordelijkheidsgevoel om gemarginaliseerde- of ondergeschikte groepen te helpen om ze op een gelijke hoogte te krijgen als Nederland.

De kolonisatie theorie ondersteunt het discourse 'Het Westen is het beste' waarbij Nederland de geprivilegieerde groep is en Japan de gemarginaliseerde of de ondergeschikte. Zo wordt door een deelnemer ook benoemd dat de kennis van de Japanners met betrekking tot de integratie van gehandicapten achterloopt. In het kader van Foucault (1976) wordt dit door de deelnemer gezien als 'subjugated knowledge'. Dat is de kennis die is gediskwalificeerd als niet-conceptueel, onvoldoende ontwikkeld of lager dan het vereiste niveau (Stryker, 2013, p.13). Aangezien de deelnemer vindt dat de kennis van Japan hierop achterloopt blijkt dan ook wel dat deze kennis als 'subjugated knowledge' wordt gezien, alsmede dat Nederland een koploperspositie hierin heeft.

Deze koploperspositie geeft de deelnemers het gevoel dat Nederland de kennis en kunde heeft om positief bij te kunnen dragen aan de legacy voor de Spelen. Dat Nederlands volgens de deelnemers deze voorlopers-positie heeft is te halen uit woorden die ze gebruiken, zoals het woord Dutch-approach, alsmede de voorbeelden die ze aandragen. Zo wordt door een aantal deelnemers aangegeven dat Nederland uniek is in het verbinden van top- en breedtesport. Dit is volgens sommige deelnemers te zien in de organisatiestructuur van de institutie NOC*NSF. Hierbij is NOC en NSF gecombineerd, volgens de deelnemers is dit redelijk uniek in de wereld. De combinatie staat dus institutioneel vast in Nederland. Uit de interviews blijkt dat enkele Nederlandse stakeholders zich juist richten op de instituties van Japan om toekomstbestendige veranderingen aan te brengen. Foucault (1976) geeft aan dat instituties een belangrijke bijdrage leveren aan de regimes of truth in een land. Een verandering in de regimes of truth betekent een verandering in de dominante discourses van de samenleving, wat resulteert in een verandering van de status van de waarheden bij de bevolking. Dit is precies waar bijvoorbeeld het 'Game Changer Project' zich op richt. Door zich te richten op de beleidsbepalers proberen ze institutionele veranderingen teweeg te brengen die zorgdragen voor een andere regimes of truth in het land, in dit geval op het gebied van gehandicaptensport.

Wat bijdraagt aan de geprivilegieerde status van Nederland is de medaillespiegel volgens een deelnemer. Het blijkt uit de interviews dat als je als land hoog in de medaillespiegel staat of als sporter een gouden medaille hebt, dit positief is voor de machtspositie. Het resultaat hiervan is dat je een geprivilegieerde positie krijgt waarbij jouw discoursen meer als de 'waarheid' worden beschouwd en hiernaar dan ook gehandeld wordt. Deze machtspositie is sport overstijgend. In het resultaten hoofdstuk heeft het bijvoorbeeld invloed gehad op een milieukwestie. In het onderzoek van Knoppers en Anthonissen (2001) wordt onderzocht hoe managers en coaches betekenis geven aan de 'performance' van een sporter op het sportveld en hoe dit zich verhoudt in organisatie processen. Volgens hen blijkt dat er dominante positieve bevindingen worden gegeven aan deze 'performance'. Zo komt de aanname naar voren dat sporters die een goede prestatie leveren in de sport ook goede managers of coaches kunnen worden. Uit de resultaten uit dit onderzoek blijkt eenzelfde analyse gemaakt te kunnen worden, daar de 'performance' van een land of sporter invloed heeft op de machtspositie van hen. In dit onderzoek heeft dit effect op de machtspositie die Nederland heeft op bijvoorbeeld Japan. Zo kan het hoge aantal Paralympische sporters die Nederland afvaardigt bij de Spelen een grote indruk maken op de Japanners en dit resulteert in de aanname dat Nederland dan meer kennis heeft op het gebied van gehandicaptensport.

'Maatschappelijk verantwoord ondernemen'-discourse

Uit enkele interviews komt naar voren dat het bijdragen aan legacy door de deelnemers mede wordt gebruikt voor andere doeleinden, naast de wil om iets positiefs achter te laten voor de gemarginaliseerde bevolkingsgroepen. Er is te zien dat de deelnemers die bij een overheidsorganisatie zitten deze andere doelen vooral beamen. Dit is in lijn met het legacy-discourse wat door MacAloon (2008) inzichtelijk is gemaakt en in dit onderzoek bij zowel de literatuuronderzoek als het theoretisch kader wordt benoemd. Hij stelt hiermee dat legacy de perceptie heeft om een gemeenschappelijk doel te dienen met de Spelen, terwijl dit echter vooral wordt gebruikt door het IOC om hun eigen positie te behouden en te versterken in het Olympisch Speelveld. Dit legacy-discourse komt ook naar voren in dit onderzoek. Dit geeft aan dat legacy niet alleen op deze manier wordt gebruikt door het IOC, maar ook door enkele Nederlandse stakeholders. Dit onderbouwt het discourse wat in dit onderzoek inzichtelijk wordt: het MVO-discourse. Uit de resultaten blijkt dat er een koppeling gemaakt wordt met het bijdragen aan positieve legacy bij de Spelen en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zo worden er door het meewerken aan legacy bijgedragen aan mondiale maatschappelijke problematiek, zoals in dit onderzoek naar boven komt op gehandicaptensport en duurzaamheid. Maatschappelijk verantwoord ondernemen heeft naast de bijdrage aan de maatschappelijke problemen ook een andere intentie. Zo staat het woord 'ondernemen' erin, oftewel geld verdienen gaat hierbij gepaard.

Uit de resultaten komt naar voren dat er een doel is om door middel van het bijdragen aan de legacy internationale handel te halen. Het is dan ook al interessant dat Rijksdienst voor Ondernemend Nederland een stakeholder is in het bijdragen aan legacy vanuit Nederland. Een organisatie die bij uitstek het doel heeft om te zorgen dat Nederlandse organisaties geld verdienen. Het blijkt dan ook dat enkele deelnemers legacy bij de Spelen zien als een mogelijkheid om geld te verdienen, naast het ook positief bijdragen aan de legacy. Hierin is wel een contrast op te merken. Er zijn deelnemers die aangeven op dit moment geld verdienen bij de Olympische Spelen op één staat en dat dit niet zo zou moeten zijn, omdat dit de reden is voor negatieve nalatenschap. Dit is in lijn met wat Millington (2018) aangeeft over de kritiek die wordt geuit op het IOC met betrekking tot het promoten van sport aan de ene kant de kapitalistische accumulaties aan de andere kant. Lacan (2007) heeft het kapitalisme-discourse geïdentificeerd. In dit discourse komen ook de theoretische concepten van Foucault naar voren met betrekking tot machtsverhoudingen. Het discourse geeft aan dat kapitalisme naar voren komt in macht en kennis. Met andere woorden, de kennis van de meester (de

geprivilegieerde) biedt voeding aan het kapitalisme doordat de meester de kennis inzet voor het strategisch promoten van economische en politieke belangen. Het gevolg hiervan is dat er destructieve bijeffecten plaatsvinden op zowel sociaal als ecologisch gebied. Het is dan volgens Lacan (2007) ook nodig om de ware aard van de kapitalist te laten zien dat is aangedreven door onder andere de kolonisatie van de sociale wereld met het nastreven van dat ene doel: winst maken (Olivier, 2009). Er is hier dus sprake van een tegenstrijdigheid. Legacy wordt gebruikt voor kapitalistische doeleinden, namelijk geld verdienen. Terwijl het geld verdienen op plaats één juist zorgt voor een negatieve legacy. Het lijkt er dus op dat Nederland de commercialisatie van de Spelen als slecht bestempeld, terwijl het zelf verdienen aan legacy als niet erg wordt gezien mits de maatschappelijke bijdrage op de voorgrond staat. Niet alle deelnemers geven aan dat geld verdienen een 'must' is bij het achterlaten van positieve legacy. Er zijn dan ook tegenstrijdige reacties als het gaat om het bundelen van alle initiatieven rondom de legacy van de Spelen vanuit Nederland en zo naar de buitenwereld te promoten.

Er wordt gesteld door een deelnemer dat er een 'oranje strik' om deze initiatieven moet komen. Dit moet gaan plaatsvinden in het platform 'The Other Games'. Het doel van dit project is om alle initiatieven die Nederland heeft met betrekking tot het creëren van positieve legacy bij de Spelen met elkaar te bundelen en zo aan de wereld te tonen. Naast de mogelijkheid om geld te verdienen zien enkele deelnemers dus ook de mogelijkheid om Nederland door middel van legacy te 'branden'. De deelnemers reageren verschillend op dit initiatief. Zo blijkt uit de resultaten dat een deelnemer dit alleen wil als het voorkomt uit de intrinsieke motivatie om zo meer bereik te krijgen en dus meer te kunnen realiseren op het achterlaten van positieve legacy. Het lijkt er echter op dat er ook andere doelen met 'The Other Games' gepaard gaan. Deze zijn meer politiek gericht. Er komt bijvoorbeeld bij de interviews naar boven dat er ook de behoefte is om een betere diplomatieke positie van Nederland te realiseren. Dat legacy ook als politiek getint wordt gezien blijkt ook uit een quote van een andere deelnemer. Zij geeft aan dat bedrijven meer op de sociale legacy gaan zitten en niet op milieu, omdat dit minder snel als een politiek statement door het IOC gezien kan worden. In het literatuuronderzoek komt naar voren dat Cashman (2005) vooral ziet dat het bid comité zich richt op de legacy dat gepland, positief en tastbaar is. Sociale legacy is in principe niet tastbaar. Het bidcomité heeft dus de wens is om tastbare legacy achter te laten, echter doet Nederland dit bewust niet i.v.m. de politieke uiting die hieraan gekoppeld kan worden door het IOC. Dat er uitgekeken moet worden om een politiek statement te maken blijkt uit de positie die het IOC heeft veroverd in het internationale politieke landschap. Een deelnemer geeft aan dat het IOC één van de grootste politieke organisaties is wereldwijd. Het IOC heeft bijvoorbeeld meer leden dan de Verenigde Naties. Dat dit leidt tot een machtspositie waarbij het IOC geprivilegieerd is en bijvoorbeeld Nederlandse organisaties ondergeschikt blijkt uit een reactie van een deelnemer die aangeeft dat iedereen als de dood is voor het IOC. Het IOC zorgt met deze positie ervoor dat anderen hun gedragingen en handelingen gaan aanpassen. Zoals Nederlandse bedrijven die niet anders dan op sociale programma's durven te richten. Dit is in lijn met wat Foucault (1975) stelt in de invloed van de geprivilegieerde op een ondergeschikte groep in machtsrelaties. De geprivilegieerde groep, in dit geval het IOC, heeft door de machtspositie de mogelijkheid om andere groepen te onderdrukken of tot bepaalde handelingen en gedragingen te verleiden. Dit gaat middels de disciplinaire technologieën. Dit komt bijvoorbeeld naar voren bij de eerdergenoemde uitspraak dat iedereen als de dood is voor het IOC. Dit geeft aan dat er dus categorisatie, normalisatie en surveillance plaatsvindt door het IOC. Dit bewerkstelligt een panopticon-effect waarbij de Nederlandse stakeholders continu het gevoel hebben in de gaten te worden gehouden en ze zich dus gaan gedragen naar de regimes of truth van het IOC, oftewel op het sociale gaan zitten want dan impliceer je niet dat je een tegenbeweging bent. Dat er Nederlandse organisaties zijn die zich wel bezighouden

met tastbare legacy en daardoor een statement willen maken, bijvoorbeeld met 'The Other Games', laat zien dat zij 'technologies of the self' zijn. Foucault (1976) geeft met dit concept aan dat mensen een bepaalde vrijheid hebben om een eigen positie te nemen in de regimes of truth. Die positie kan betekenen dat er weerstand geboden wordt. Doordat er deelnemers zijn die wel aangeven op het duurzame te zitten of expliciet naar buiten willen brengen dat Nederland een front vormt bij het wel zorgdragen voor positieve legacy bij de Spelen, wil aangeven dat zij gebruik maken van deze 'technologies of the self' en zo weerstand bieden aan de 'regimes of truth' van het IOC. Dit is in lijn met wat er in de literatuurstudie wordt aangegeven over de oprichting van de GANEFO Games (Lutan & Fan, 2005) en de Permanent Assembly of NOC's (Connolly, 2012) waarbij bij beiden ook het doel was om een disbalans te brengen in de machtspositie van het IOC.

Uit de resultaten blijkt dan ook dat de deelnemers de angst hebben dat de Spelen ophouden te bestaan als er niet iets wordt gedaan aan de negatieve legacy. Het blijkt dat de deelnemers aangeven dat er veranderingen plaats moeten vinden om dit te voorkomen. De deelnemers stellen dat het IOC deze verandering niet zelf gaat maken, althans niet zonder de druk van de buitenwereld. De deelnemers zien zichzelf en hun organisatie als onderdeel van het uitoefenen van deze druk van buitenaf. Zij noemen hierbij ook het verantwoordelijkheidsgevoel. Dit is een internationaal verantwoordelijkheidsgevoel om niet alleen medailles te halen, maar ook iets positiefs achter te laten. Dit verantwoordelijkheidsgevoel komt volgens een deelnemer voort uit het idee dat Nederland heeft dat zij een stap verder zijn. Het blijkt dus dat het zijn van de geprivilegieerde groep zorgt voor een internationaal verantwoordelijkheidsgevoel om druk uit te oefenen op een machtige organisatie, zoals het IOC.

Hoofdstuk 7 - Conclusie

In dit hoofdstuk wordt de hoofdvraag van dit onderzoek beantwoord. In het vorige hoofdstuk is de analyse op de resultaten verricht. Hiermee zijn indirect de deelvragen beantwoord door middel van het benoemen van de discourses die naar boven zijn gekomen. In de conclusie wordt antwoord gegeven op de hoofdvraag door middel van deze analyse.

De hoofdvraag die in de conclusie getracht wordt te beantwoorden is als volgt:

Welke discourses gebruiken Nederlandse stakeholders om betekenis te geven aan hun eigen bijdrage van legacy voor de Olympische- en Paralympische Spelen van Tokyo 2020?

Het bijdragen aan de legacy van de Spelen door een land dat zelf niet de Spelen organiseert is een nieuw fenomeen. Eerdere wetenschappelijke onderzoeken op het gebied van legacy hebben zich dan ook niet gericht op deze vorm van legacy. Dit onderzoek biedt hierdoor een andere kijk op het gebruik van legacy aangezien de Nederlandse stakeholders centraal staan in de legacy vorming voor de Spelen van Tokyo 2020. Door dit onderzoek te doen is er inzicht verkregen in de discourses die ten grondslag liggen aan deze bijdrage aan legacy en in het bijzonder aan de legacy bijdrage van de Spelen van Tokyo 2020. Zo biedt dit onderzoek een ander inzicht op het gebruik van legacy dan John MacAloon (2008) geeft met zijn bevindingen over een legacy-discourse. Hij geeft met dit discourse aan dat legacy wordt gepromoot als iets waarbij een maatschappelijk doel wordt behaald en zo een positieve bijdrage levert, terwijl legacy eigenlijk wordt gebruikt door organisaties om eigen machtsposities te versterken. Het MVO-discourse dat in dit onderzoek naar boven komt bevestigt dat er een legacy-discourse aanwezig is. Er komt namelijk in dit onderzoek naar boven dat legacy door de deelnemers wordt gebruikt om de diplomatieke positie te versterken, alsmede zorg te dragen voor internationale handel. Er komt dan ook naar voren dat het doel er is om door middel van legacy geld te verdienen, zoals het woord 'ondernemen' al impliceert. Er gaan dus kapitalistische accumulaties gepaard met de creatie van legacy bij de Spelen die in een ander land plaatsvinden.

Door in dit onderzoek deze vorm van legacy creatie in het licht te houden van de kolonisatietheorie zijn er ook nieuwe bevindingen gekomen. Het discourse 'Het Westen is het beste' biedt hier inzicht in. Er kan gesteld worden dat legacy gebruikt kan worden als middel om geprivilegieerde machtsposities en gemarginaliseerden of ondergeschikte posities te onderhouden. Zo komt uit het onderzoek dat de Nederlandse manier van gehandicaptensport universeel werkbaar is, mits er rekening wordt gehouden met de context van het land. Deze aanname komt dan ook doordat Nederland de Japanse cultuur bekijkt met een gekleurde bril. Deze kleuring is afkomstig van de regimes of truth die in Nederland heersen. Het postkolonialisme en oriëntalisme geven aan dat het kolonisatie-tijdperk heeft bijgedragen aan de huidige manier van het categoriseren, normaliseren en surveilleren van het Westen op andere werelddelen, zoals het Oosten. Er komt dan ook naar voren dat deze vorm van legacy creatie een manier is om de dominante discourses van Nederland over te brengen naar Japan middels disciplinaire macht (Foucault, 1970). Dit komt ook naar voren bij het discourse 'Met Japan is het moeilijk samenwerken'. Bij dit discourse wordt inzichtelijk gemaakt dat de deelnemers negatief geladen woorden gebruiken om de Japanse cultuur te beschrijven. Woorden als misvormd of handelingsverlegenheid worden benoemd. Dit geeft aan dat de disciplinaire macht door middel van de kolonisatie theorie (Leiris, 1950) en het oriëntalisme (Said, 1978; Sardar, 1999) naar boven komt. Japan wordt immers gecategoriseerd, genormaliseerd en gesurveilleerd door het Westen met de eerdergenoemde gekleurde bril. Dit discourse biedt ook een ander perspectief op het overbrengen van kennis. Foucault (1966) geeft aan dat taal hierbij centraal staat, gezien door middel van taal discourses worden geproduceerd en gereproduceerd. In dit onderzoek blijkt dat er tussen Japan en Nederland sprake is van een taalbarrière. De deelnemers kunnen niet direct communiceren met

Japan gezien zij beiden niet over een taal beschikken die zij beiden beheersen. Dit zou dus kunnen betekenen dat deze discoursen niet overgebracht kunnen worden. Uit dit onderzoek blijkt dat als dit het geval is het uitnodigen van de mensen in Nederland kan zorgdragen dat deze kennisoverdracht er wel kan zijn. Zo geven de deelnemers aan dat Japanners door het bezoek aan Nederland pas echt doorhadden wat de deelnemers wilden overbrengen. Dit wil zeggen dat het zelf ervaren en zien van de regimes of truth er zorg voor kan dragen dat de discoursen wel overkomen. Dit onderzoek biedt dus een uitbreiding op de theorie van Foucault met betrekking op taal en de functie hierop op discoursen.

In dit onderzoek komt naar voren dat de politieke-, organisatie, en bestuurlijke processen die gepaard gaan met deze vorm van legacy creatie ingebed is in het dagelijkse taalgebruik. De gebruikte quotes staan vol met woorden die de kolonisatie theorie, oriëntalisme en concepten van Foucault erbij betrekken. Dit betekent dat deze processen een reproductie zijn van de discoursen die hieruit voortkomen. Dit onderzoek biedt dan ook inzicht in hoe discoursen, postkolonialisme en oriëntalisme verweven zit in deze vorm van legacy creatie bij de Spelen van Tokyo 2020 in het bijzonder.

Hoofdstuk 8 - Discussie & Aanbevelingen

In dit hoofdstuk wordt er op een kritische wijze gereflecteerd op het onderzoeksproces. Daarnaast worden er aanbevelingen gegeven met betrekking tot vervolgonderzoek, alsmede praktische aanbevelingen voor de organisaties die als deelnemer waren betrokken bij dit onderzoek.

Dit onderzoek heeft zich gericht op de discoursen die betekenis geven aan de bijdrage van Nederlandse stakeholders aan de Spelen van Tokyo 2020. Dit onderzoek richt zich alleen op de betekenisgeving van de Nederlandse stakeholders. Echter, er zijn ook andere stakeholders betrokken. Dit zijn de Japanse stakeholders en het IOC. In dit onderzoek zijn er enkel deelnemers geïnterviewd die betrokken zijn bij Nederlandse stakeholders. Allen hebben dan ook de identiteit als Nederlander, oftewel alleen de kant van Nederland is belicht. Door het onderzoek op deze manier aan te pakken is het niet mogelijk om een volledig beeld te schetsen van de machtsverhoudingen en postkoloniale stroming tussen Nederland en Japan. Voor een vervolgonderzoek is het aan te bevelen om ook de Japanse kant te betrekken. Op deze manier kan bekeken worden of deze betekenisgeving van Nederlandse stakeholders weerlegt of bevestigd worden door de Japanse stakeholders. Ook is het IOC niet betrokken als deelnemer bij het onderzoek. Aangezien uit de data komt dat het IOC wel een rol speelt in het verhaal is het advies om bij vervolgonderzoek deze organisatie te betrekken. Op deze manier kan er een meer volledig beeld geschetst worden van de machtsverhoudingen tussen Nederland, het IOC en het land dat de Spelen organiseert.

Ik ben zelf een witte vrouw die de Nederlandse identiteit heeft. Het ligt voor de hand dat ik zelf ook de discoursen gebruik die behoren bij de Nederlandse regime of truth. Aangezien ik als individu een product ben van de macht en kennis die verweven zijn in de discoursen heeft dit invloed gehad op de analyse van de resultaten. Door het opzetten van een theoretisch kader is getracht om deze invloed te verminderen, daar er op die manier ook door de onderzoeker wel het bewustzijn er is dat er dus een invloed is. Hier zit wel een nuance in. Ik ben zelf in Japan geweest en heb zelf de Japanse cultuur kunnen ervaren. Hierdoor had ik meer voorkennis op het gebied van de culturele verschillen die de deelnemers beschreven. Echter, mijn eigen ervaringen in Japan zal ik ook door de Westers gekleurde bril categoriseren. Ik ben dan ook onderdeel van het koloniale discourse alsmede het oriëntalisme discourse. Voor het vervolgonderzoek waarbij zowel Nederland als Japan wordt betrokken is het advies om een co-onderzoeker te betrekken die is geboren en opgegroeid in Japan.

Het fenomeen waarbij Nederlandse stakeholders bijdrage aan de legacy van de Spelen is nog maar korte tijd gaande. Dat dit door Nederlandse organisaties wordt gedaan werd vooral bekend na de Spelen van Rio de Janeiro die plaatsvonden in 2016. Het groepje Nederlandse stakeholders die zich hiermee bezighoudt is dan ook klein. Dit heeft zowel positieve als negatieve gevolgen. Het positieve aspect hiervan is dat een groot deel van de stakeholders zijn betrokken bij dit onderzoek. Dit heeft echter er ook toe geleid dat het moeilijk was om deelnemers te vinden. Dit heeft er mede voor gezorgd dat er twee onderzoekers zijn geïnterviewd dit onderzoek. Aangezien zij onderzoek doen naar de legacy van de Spelen en eventueel de betrokkenheid van Nederland hiervan betekent wel dat zij inhoudelijk hebben kunnen bijdragen aan het onderzoek. Echter, voor de rijkheid van de data zou het mooi zijn geweest als er enkel Nederlandse stakeholders waren betrokken die zich echt op de organisatie van de legacy richten. Door de kleinschaligheid van de Nederlandse stakeholders groep is er geen sprake van statische generalisatie. Wel blijkt dat de drie projecten die in dit onderzoek centraal staan wel dezelfde conclusies getrokken kon worden. Volgens Yin (2009) betekent dat er sprake is van analytische generalisatie.

Een ander positief aspect van dit onderzoek is het gebruik van stellingen tijdens de interviews. Ik heb gekozen om deze toe te passen om zo de geïnterviewden op een andere manier te prikkelen en zo beter de gebruikte discoursen naar boven te kunnen halen. Ik merkte dat dit dan ook effect had. Bij de vragen werden er soms sociaal wenselijke antwoorden gegeven. Door het gebruik van de stellingen merkte ik dat de deelnemers meer een eigen standpunt innamen die losstond van het sociaal wenselijke. Hierdoor heb ik meer inzicht kunnen krijgen in de gebruikte discoursen.

Een ander positief aspect van dit onderzoek is dat ik als onderzoeker redelijk onafhankelijk heb kunnen fungeren. Ik ben namelijk niet middels een contract verbonden aan één van de organisaties. Door deze mate van onafhankelijkheid heb ik minder rekening hoeven houden met belangen of iets dergelijks. Voor een eventueel vervolgonderzoek is het dan ook fijn om een onafhankelijk persoon het onderzoek te laten verrichten.

Literatuurlijst

- Ashcroft, B., Griffiths, G. and Tiffin, H. (2000), *Post-colonial Studies: The Key Concepts*. Routledge, London.
- Bassey, M. (1998). *Fuzzy Generalisation: an approach to building educational theory*.
- Bevir, M. (1999). *Foucault, power, and institutions*. *Political Studies*, 47(2), 345-359.
- Boeijs, H. (2005). *Analyseren in kwalitatief onderzoek*. Amsterdam: Boom.
- Bruins, B., Bolsius, L., Van Zanen, J. & Bolhuis A. (2018). *Nationaal Sportakkoord. Sport verenigt Nederland*. Den Haag: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Bryman, A. (2016). *Social Research Methods*. 5th ed. Oxford University Press.
- Burbank, M. J., Heying, C. H., & Andranovich, G. (2000). Antigrowth politics or piecemeal resistance? Citizen opposition to Olympic-related economic growth. *Urban affairs review*, 35(3), 334-357.
- Calhoun, C., Gerteis, J., Moody, J., Pfaff, S., & Virk, I. (2012). *Contemporary Sociological Theory*. Wiley Blackwell.
- Cambridge Dictionary (z.d.). *Legacy*. Verkregen van <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/legacy>
- Cashman, R. (2005). *The bitter-sweet awakening. The legacy of the Sydney 2000 Olympic Games*. Sydney: Walla Walla Press.
- Chalip, L. (2014). *From legacy to leverage. In Leveraging legacies from sports mega-events: Concepts and cases* (p. 2-12). Palgrave Pivot, London.
- Chalip, L., & Leyns, A. (2002). Local business leveraging of a sport event: Managing an event for economic benefit. *Journal of Sport Management*, 16(2), 132-158.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th Edition). London: Routledge.
- Collins, M., & Kay, T. (2003). *Sport and Social Exclusion*. Londen: Routledge.
- Connolly, C.A. (2012). The politics of the games of the new emerging forces (GANEF0). *The International Journal of the History of Sport*, 29(9), 1311-1324.
- Coubertin, P. (1896). The Olympic Games of 1896. In N. Muller (ed.), *Pierre de Coubertin 1863-1973. Olympism, Selected Writings*. Lausanne: International Olympic Committee, p. 359.
- Crotty, M. (1998). *The foundations of social research: meaning and perspective in the research process*. Sydney, NSW: Allen and Unwin.
- Cruyff Foundation (2017). *Cruyff Foundation en Seacon Logistics verlengen partnercontract*. Verkregen op 15 juni 2019 van <https://www.cruyff-foundation.org/nieuws/cruyff-foundation-en-seacon-logistics-verlengen-partnercontract>
- Darnell, S.C. (2010). Sport, race and bio-politics: Encounters with difference in 'sport for development and peace': Investigating the development discoursed of Rio 2016. *Sport in Society*, 15(6), 869-887.

- Edwards, A., & Skinner, J. (2009). *Qualitative Research in Sport Management*. Elsevier Ltd.
- Edwards, A. & Skinner, J. (2010). *Qualitative research in Sport Management*. Routledge.
- FIFA (2018, Mei 2014). *Fifa legacy programme gives students broadcasting experience*. Verkregen van <https://www.fifa.com/worldcup/news/fifa-legacy-programme-gives-students-broadcastingexperience>
- FIFA (z.d.) *Structure, Content, Presentation, Format and Delivery of Bid*. Verkregen van https://resources.fifa.com/mm/document/affederation/administration/02/91/61/10/structure.content.and.format.of.bid_neutral.pdf
- Foucault, M. (1966). *De woorden en de dingen*. 2e herziene druk. Baarn, Ambo, zj.
- Foucault, M. (1970). *The Order of Things*. Pantheon Books.
- Foucault, M. (1972). *The archeology of knowledge and the discourse on language*. New York: Tavistock.
- Foucault, M. (1975). *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. Penguin Books, Ltd.
- Foucault, M. (1980). *Power/knowledge: Selected interviews and other writings, 1972-1977*. Pantheon.
- Foucault, M., & Ewald, F. (2003). *"Society Must Be Defended": Lectures at the Collège de France 1975-1976*. New York: Picador.
- Frowe, I. (2001). Language and educational research. *Journal of Philosophy of Education*, 35(2), 175-186.
- Gentzler, E. (2002). Translation, poststructuralism, and power. *Translation and power*, p. 195-218.
- Girginov, V. (2012). Governance of the London 2012 olympic games legacy. *International review for the sociology of sport*, 47(5), 543-558.
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. In N. K. Denzin, & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp. 105-117). London: Sage.
- Hak, T. A. (2007). Theorie toetsen in kwalitatief onderzoek. KWALON. *Tijdschrift voor Kwalitatief Onderzoek in Nederland*, 36(3), 5-13.
- Henry, I., & Hwang, B. (2018). *SDP and Olympism*. In *Routledge Handbook of Sport for Development and Peace* (pp. 105-116). Routledge.
- Holt, R. & Ruta, D. (Eds.). (2015). *Routledge handbook of sport and legacy: Meeting the challenge of major sports events*. Routledge.
- Hover, P., Eldert, P. & Leeuwen, F. van (2019). *Olympisme in Nederland*. Utrecht/Arnhem: Mulier Instituut/NOC*NSF
- International Olympic Committee (1933). *The International Olympic Committee and the Modern Olympic Games*. Lausanne: IOC.
- International Olympic Committee (2017, december). *IOC Legacy Strategy Full Version*. Lausanne: IOC.
- International Olympic Committee (2014, 9 december). *Olympic Agenda 2020 Context and Background*. Lausanne: IOC.

- Kincheloe, J. L., & McLaren, P. L. (1994). Rethinking critical theory and qualitative research. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp. 138–157). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Kincheloe, J.L. & McLaren, P.L. (2005). Rethinking critical theory and qualitative research. In *handbook of Qualitative Research* (Ed. By N.K. Denzin, Y.S. Lincoln), pp. 303-342, 3rd ed. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Knoppers, A., & Anthonissen, A. (2001). Meanings given to performance in Dutch sport organizations: Gender and racial/ethnic subtexts. *Sociology of Sport Journal*, 18(3), 302-316.
- Lacan, J. (2007). *The other side of psychoanalysis; 1969-1970 The seminar of Jacques Lacan*, Book 17. Trans. Grigg, R. New York: W.W. Norton & Co.
- Lauermann & Pauschinger (2019). *Protest and the Games: What comes next?* Aarhus.
- LeCompte, M. D., & Goetz, J. P. (1982). Problems of reliability and validity in ethnographic research. *Review of educational research*, 52(1), 31-60.
- Leiris, M. (1950). L'ethnologue devant le colonialisme. *Les temps modernes*, p. 6.
- Lenskyj, J. H. (2014). *Sexual diversity and the Sochi 2014 Olympics*. Basingstoke: Palgrave Macmillan
- Leopkey, B., & Parent, M. M. (2012). Olympic Games legacy: From general benefits to sustainable long-term legacy. *The international journal of the history of sport*, 29(6), 924-943.
- Lofland, J. & Lofland, L. (1995). *Analyzing social settings: A guide to Qualitative Observation and Analysis*. 3rd ed. Belmont, CA: Wadsworth.
- Lutan, R. & Fan, H. (2005). The politicization of sport: GANEFO – A case study, *Sport in Society*, 8(3), 425-439.
- MacAloon, J. J. (2008). 'Legacy' as managerial/magical discourse in contemporary Olympic affairs. *The international journal of the history of sport*, 25(14), 2060-2071.
- MacAloon, J.J. (2016) Agenda 2020 and the Olympic Movement, *Sport in Society*, 19(6), 767-785.
- Mangan, J.A. (2008) Prologue: Guarantees of Global Goodwill: Post-Olympic Legacies – Too Many Limping White Elephants? *The International Journal of the History of Sport*, 25:14, 1869-1883,
- Miller, N. (2002). Insider change leadership in schools. *International Journal of Leadership in Education*, 5(4), 343-360.
- Millington, R. (2018). *International governmental organizations in the SDP sector*. In *Routledge Handbook of Sport for Development and Peace* (pp. 59-69). Routledge.
- Minnaert, L. (2012). An Olympic legacy for all? The non-infrastructure outcomes of the Olympic Games for socially excluded groups (Atlanta 1996–Beijing 2008). *Tourism Management*, 33(2), 361-370.
- Misener, L., Darcy, S., Legg, D., & Gilbert, K. (2013). Beyond Olympic legacy: Understanding Paralympic legacy through a thematic analysis. *Journal of Sport Management*, 27(4), 329-341.
- Mitrofanova, I. V., Russkova, E. G., Batmanova, V. V., & Shkarupa, E. A. (2015). Drivers of the Regional Economic Growth and the Problem of " White Elephants" of the Russian Olympic Megaproject" Sochi 2014". *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 6(4), 267.

- More2win (n.d.). *Olympische Spelen 2020 – Tokyo*. Retrieved from <https://www.more2win.com/tokyo2020.html>
- Muller, N. (ed.) (2000). *Pierre de Coubertin 1863-1973. Olympism, Selected Writings*. Lausanne: International Olympic Committee.
- NOC*NSF (2017, 10 oktober). NOC*NSF zet zich in voor mensen met een handicap in de Japanse samenleving.
- NOC*NSF (2016, 9 mei). *Sportagenda 2017+*. Arnhem: NOC*NSF.
- NOS (2017). IOC gunt Parijs en Los Angeles de Spelen, andere keus is er niet. Verkregen op 5 juni 2019 van <https://nos.nl/artikel/2182662-ioc-gunt-parijs-en-los-angeles-de-spielen-anderekeus-is-er-niet.html>
- Olivier, B. (2009). *Lacan on the discourse of capitalism; critical prospects*. Phronimon, 10(1), 25-42.
- Phatak, A.V. (1983), *International Dimensions of Management*, Kent Publishing Company, Boston, MA.
- Prasad, A. (1997), "The colonising consciousness and representations of the Other: a postcolonial critique of the discourse of oil", in Prasad, P., Mills, A.J., Elmes, M. and Prasad, A. (Eds), *Managing the Organisational Melting Pot: Dilemmas of Workplace Diversity*, Sage, London, pp. 285-311.
- Preuss, H. (2007). The conceptualisation and measurement of mega sport event legacies. *Journal of sport & tourism*, 12(3-4), 207-228.
- Preuss, H. (2015). A framework for identifying the legacies of a mega sport event. *Leisure studies*, 34(6), 643-664.
- Pring, R. (2000). The 'false dualism' of educational research. *Journal of Philosophy of Education*, 34(2), 247-260.
- Punnett, B.J. & Shenkar, O. (Eds) (1996), *Handbook for International Management Research*, Blackwell, Cambridge, MA.
- Reich, K (1977). 70 percent in poll back LA's bid for 1984 Olympics. *Los Angeles Times*, 13.
- Said, E.W. (1978). *Orientalism*. Pantheon, New York, NY.
- Said, E.W. (1993), *Culture and Imperialism*. Alfred A. Knopf, New York, NY.
- Sardar, Z. (1999). *Orientalism*. McGraw-Hill Education (UK).
- Scotland, J. (2012). Exploring the Philosophical Underpinnings of Research: Relating Ontology and Epistemology to the Methodology and Methods of the Scientific, Interpretive, and Critical Research Paradigms. *English language teaching*, 5(9), 9-16.
- Stryker, S. (2013). (De) subjugated knowledges: An introduction to transgender studies. In *The transgender studies reader* (pp. 17-34). Routledge.
- The Scottish Government (2018). *Glasgow 2014 Commonwealth Games legacy: final evaluation report*. Edinburgh: The Scottish Government.
- Tracy, S. J. (2010). Qualitative quality: Eight "big-tent" criteria for excellent qualitative research. *Qualitative inquiry*, 16(10), 837-851.

- van Amsterdam, N., Knoppers, A., Claringbould, I. & Jongemans, M. (2012). "It's just the way it is..." or not? How psychical education teachers categorise and normalise differences. *Gender and Education*, 783-798.
- Wack, P. (1985). *The gentle art of re-perceiving scenarios: uncharted water ahead*. Harvard Business Review.
- Willig, C. (2007) Discourse Analysis. In J. Smith, *Qualitative Psychology: A practical Guide to Research Methods* (pp. 161-185). California: Thousands Oaks.
- Yin, R. (2009). *Case Study Research*. (4th ed.). California: Thousands Oaks.

Bijlagen

Bijlage 1 - Topiclijst interview

Introductie:

- Welkom heten & bedanken
- Mijzelf voorstellen
- Reden van het onderzoek aangeven
- Aangeven waar het onderzoek over gaat
- Toestemming vragen voor het opnemen van het interview via audio.

Start:

- Wat zijn de werkzaamheden die u verricht voor de organisatie in het algemeen?
- Waar richt de organisatie zich op?
- In hoeverre draagt de afdeling waar u voor werkt hieraan bij?
- Wat is de intentie van de legacy creatie volgens jou? Voorbeeld?
- Wat is de intentie van de samenwerking met Japan volgens jou? Voorbeeld?
- Welk doel/welke doelen willen jullie/jij behalen door middel van deze legacy creatie?

Redenen:

- Wat zijn de redenen van de organisatie om bij te dragen aan de legacy van mega sportevenementen?
- Wat zijn de redenen van de organisatie om bij te dragen aan de legacy voor Tokyo 2020 (op sociaal-, zakelijk- en politiek gebied)??
- Als ik het goed begrijp zijn jullie als organisatie niet verplicht om bij te dragen aan de legacy van de Spelen in een ander land. Hoe ziet u dat?
- In hoeverre denkt u dat de legacy creatie die jullie willen bewerkstelligen zowel positieve als negatieve effecten heeft?

Legacy:

- Wat verstaat u onder de algemene term 'legacy' (in het kader van mega sportevenementen, Olympische Spelen en Tokyo 2020)?
- Wat is uw rol in het kader van legacy creatie voor Tokyo 2020?
- Wat is de reden dat u deze rol op zich heeft genomen?
- Bij welke andere legacy projecten bent u betrokken geweest? Bijvoorbeeld voor de Spelen in Rio de Janeiro of Londen.
- Hoe zagen deze projecten eruit? Voorbeeld?
- Hoe ziet de legacy er precies uit bij deze projecten?
- Wat was precies de focus van de legacy, het doel ervan? Voorbeeld?
- Is er een verschil in de reden om daar met legacy te werken en in Japan? Waarom?

Governance

- Kunt u mij uitleggen hoe de bepaling tot legacy creatie in uw organisatie voor Tokyo 2020 tot stand kwam?
- In welk stadium en in hoeverre werden hiervoor andere partijen in betrokken?
- Hoe werkt u samen met andere afdelingen intern voor de legacy creatie? Kunt u een voorbeeld geven?
- Hoe werkt u samen met andere organisaties in Nederland voor de legacy creatie? Kunt u een voorbeeld geven?
- Hoe werkt u samen met organisaties uit Japan voor de legacy creatie? Voorbeeld?

- Wat is uw mening over de manier van samenwerking met de Japanse partijen voor de legacy creatie?

Uitkomsten:

- Wat willen jullie dat het de Japanners oplevert?
- Wat willen jullie dat het jullie organisatie oplevert?

Stellingen:

- Elke Nationale Olympische Comité in de wereld moet zich verplicht inzetten voor de legacy van de Spelen, ook als deze niet in hun land wordt georganiseerd.
- Wij (de organisatie) dragen alleen bij aan de legacy creatie als de Spelen in een niet-westers land plaatsvindt.
- Alleen Nederland kan Japan helpen bij de integratie van gehandicapten.

Bijlage 2- Codeboom

Thema	Topics
De Spelen in Japan zijn niet handig	Japan is anders dan Nederland
	Mogelijkheden voor samenwerkingen met Japan
Keuze is niet voor Japan, maar voor de Spelen	Negatieve effecten van de Spelen
	Legacy gericht op de Spelen
	Middels legacy bij de Spelen de wereld veranderen
Het gaat om het grotere plaatje	Marketingcampagne merknaam Nederland
	Legacy bij de Spelen heeft invloed op Nederland
Legacy als politiek spel	Invloed van Nederland
	Positie van het IOC